

Voorjaarsnota 2023

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten

Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten

T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213

www.asten.nl | gemeente@asten.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Bestuurlijke samenvatting - Financieel beeld 2023-2026	4
2.1 Meerjarenbegroting 2023-2026	4
2.2 Reserve eenmalige bestedingen	4
2.3 Formatie – SWOT analyse	5
2.4 Ontwikkelingen algemene uitkering	5
2.5 Provinciaal toezicht	6
2.6 Meerjarenbegroting/risico's	7
2.7 Toepassen van een strategie voor de prijsstijgingen als gevolg van mondiale ontwikkelingen	7
2.8 Financiële conclusie	7
3. Uitgangspunten begroting 2023-2026	8
4. Autonome ontwikkelingen	9
4.1 Autonome ontwikkelingen – structureel	9
4.2 Autonome ontwikkelingen - incidenteel	17
5. Nieuwe wensen	20
5.1 Nieuwe wensen – structureel	20
5.2 Nieuwe wensen – incidenteel	21
6. Lokale lastendruk	22
7. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	23
Bijlage 1: Ambities	25
Bijlage 2: Nieuwe wensen	27
Bijlage 3: Overzicht Reserve eenmalige bestedingen	46

1. Inleiding

Voor u ligt de eerste voorjaarsnota 2023 van de nieuwe bestuursperiode. De voorjaarsnota 2023 is opgebouwd vanuit verschillende invalshoeken zoals onze maatschappelijke opgaven, Toekomstvisie Asten 2030 en het coalitieakkoord "Gedreven door passie en ambitie!".

Er is gekozen voor eenvoud en logica bij de portefeuilleverdeling. Er zijn vier samenhangende blokken: Bestuur en Veiligheid (burgemeester Anke van Extel-van Katwijk), Ruimtelijk domein (wethouder John Bankers), Sociaal domein (wethouder Janine Spoor) en Economie, Financiën en Control (wethouder Leon van de Moosdijk).

Nog niet alle wensen uit het coalitieakkoord zijn opgenomen in deze voorjaarsnota. We rekenen erop dat het toegezegde extra geld vanuit het Rijk komt, maar rekenen ook met negatievere scenario's. Wij willen immers een structureel financieel gezonde en solide gemeentelijke huishouding. Kortom, wij investeren gedurfd, doen dat op grond van een solide basis en met meerdere scenario's. Niet alleen voor deze bestuursperiode maar met het oog op de toekomst. We kunnen dus niet alles tegelijk en er zullen soms keuzes gemaakt moeten worden.

Format voorjaarsnota

Deze voorjaarsnota is nog gemaakt op basis van het bestaande format. Voor de begroting 2023 kan een aanpassing plaatsvinden op basis van de opbouw van het coalitieakkoord. Een van de doelstellingen is ook een transparante en goed leesbare begroting. De komende maanden worden gebruikt om dit (nog beter) te realiseren.

Financiële positie gemeente Asten

De financiële positie van een gemeente geeft de mate weer waarin een gemeente duurzaam in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen en het voorzieningenniveau op het door de lokale samenleving gewenste peil te houden.

Door de onzekere tijden waarin we op dit moment verkeren is het moeilijk om een goede prognose te maken voor de meerjarenbegroting. De coronacrisis lijkt in een rustig(er) vaarwater te zijn gekomen maar de oorlog in Oekraïne en andere ontwikkelingen in de wereld maken het lastig om een inschatting te maken voor de toekomst. Ontwikkelingen zoals forse prijsstijgingen/inflatie, toename levertijden van bouwmaterialen en grondstoffen, werkloosheid, klimaatverandering, energietransitie, bevolkingsprognose, vergrijzing, krapte op de woningmarkt en ontwikkelingen gemeentefonds. Deze ontwikkelingen bevatten risico's, maar kunnen ook nieuwe kansen en mogelijkheden bieden voor de toekomst.

Doel

Het doel van de voorjaarsnota is om een actueel beeld te schetsen van de (financiële) consequenties van beleid voor de jaren 2023 t/m 2026 en om een integrale afweging te maken tussen bestaand beleid, ontwikkelingen, nieuwe wensen en/of bezuinigingen.

In deze voorjaarsnota wordt onderscheid gemaakt tussen ontwikkelingen en nieuwe wensen. Van beiden worden zowel de structurele als de incidentele consequenties inzichtelijk gemaakt. De voorjaarsnota wordt gebruikt om de wensen en bedenkingen van de raad op te halen en deze te vertalen in de begroting 2023 die ter vaststelling wordt behandeld op 8 november 2022.

Sluitende begroting

We gaan uit van een structureel en sluitende begroting in 2023 tot en met 2025. Op basis van de nu voorliggende cijfers is het sluitend maken van 2026 bijna onmogelijk. Dit komt doordat in de maartbrief de algemene uitkering flink daalt als gevolg van de "trap op trap af (accres)" systematiek en doordat de nadelige opschalingskorting in 2026

weer volledig terugkomt. We verwachten dat het jaar 2026 in aanloop naar de begroting 2023 nog wordt bijgesteld, maar mogen dit voorlopig financieel niet vertalen conform de wettelijke en provinciale richtlijnen.

Om te voorkomen dat vanaf 2026 gemeentelijke voorzieningen onnodig worden geschrapt of lokale belastingen worden verhoogd, wordt gestreefd een sluitende begroting tot en met 2025 aan te bieden.

Bestuurlijke besluitvorming

Aan de raad wordt gevraagd om:

1. Wensen en bedenkingen te uiten over de voorjaarsnota 2023.

Met de wensen en bedenkingen vanuit de raad op 13 juli 2022 kan de organisatie aan de slag om de begroting 2023-2026 voor te bereiden richting vaststelling in de raad van november 2022.

2. Bestuurlijke samenvatting - Financieel beeld 2023-2026

2.1 Meerjarenbegroting 2023-2026

De basis voor de geactualiseerde Meerjarenbegroting 2023-2026 is de Begroting 2022. Na vaststelling van deze begroting in november 2021 is er een bijstelling geweest bij de Tussentijdse rapportage voorjaar 2022 (Turap). Daarnaast zijn een aantal autonome ontwikkelingen bekend (hoofdstuk 4) en zijn nieuwe wensen geïnventariseerd (hoofdstuk 5).

Samenvattend leidt dit tot onderstaande geactualiseerde meerjarenbegroting 2023-2026:

	Meerjarenbegroting			
(-) is nadeel (+) = voordeel	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022	159.420	218.187	280.573	280.573
Begroting 2022	159.420	218.187	280.573	280.573
Nieuw jaar 2026				243.395
Uitbreiding formatie wethouders	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Onvoorzien uitgaven	-55.000			
Turap voorjaar 2022	-222.874	-227.874	-227.874	-227.874
Begroting 2022 na turap	-138.454	-29.687	32.699	276.094
Autonome ontwikkelingen (S)	667.881	1.243.691	1.927.321	-854.069
Saldo na autonome ontwikkelingen	529.427	1.214.004	1.960.020	-577.975
Nieuwe wensen (S)	-98.188	-102.888	-105.488	-105.888
Geactualiseerde meerjarenbegroting 2022-2026	431.239	1.111.116	1.854.532	-683.863

De begroting 2022 is de basis voor de voorjaarsnota 2023. Zichtbaar is dat de vastgestelde begroting 2022 vanaf 2023 structureel sluitend was. Door structurele doorwerking van de tussentijdse rapportage, autonome ontwikkelingen en nieuwe wensen laat de geactualiseerde meerjarenbegroting een voordeel zien met uitzondering van 2026.

Zichtbaar is dat het saldo grillig verloopt. Dit komt voornamelijk door de vertaling van de maartbrief 2022 en de meicirculaire 2022 waarin accres, herijking gemeentefonds en opschalingskorting zijn opgenomen.

2.2 Reserve eenmalige bestedingen

De basis voor de geactualiseerde Reserve eenmalige bestedingen is de Begroting 2022. Na vaststelling van deze begroting in november 2021 zijn er een aantal bijstellingen geweest.

Daarnaast is een aantal ontwikkelingen bekend (hoofdstuk 4) en zijn nieuwe wensen geïnventariseerd (hoofdstuk 5). Samenvattend leidt dit tot het volgende geactualiseerde overzicht.

Reserve eenmalige bestedingen	2022	2023	2024	2025	2026
Beginstand Reserve eenmalige bestedingen	6.332.190	3.018.989	1.361.669	437.349	377.349
Nog uit te geven t.l.v. reserve claims	-5.794.412	-188.500		-60.000	
Resultaat jaarrekening 2021	2.063.728				
Onttrekkingen geraamd in de meerjaren begroting	454.483				
Turap voorjaar 2022	-2.000				
overige ontwikkelingen					
Tussenstand Reserve eenmalige bestedingen	3.053.989	2.830.489	1.361.669	377.349	377.349
Autonome ontwikkelingen (I)	-35.000	-1.109.320	-924.320	0	
Nieuwe wensen (I)		-359.500			
Eindstand Reserve eenmalige bestedingen	3.018.989	1.361.669	437.349	377.349	377.349

Voor een specificatie van de Reserve eenmalige bestedingen wordt verwezen naar bijlage 2 "Reserve eenmalige bestedingen".

2.3 Formatie – SWOT analyse

De ambities uit het Coalitieakkoord 2022-2026 werken we uit in plannen en projecten en we brengen ze, samen met andere, in uitvoering. Niet alles kan tegelijk en de financiële middelen zijn niet onbeperkt. We maken daarover keuzes, stellen prioriteiten en communiceren hierover actief met onze inwoners. Bij het uitwerken van onze plannen wordt een sterkte-zwakte analyse en een formatieonderzoek uitgevoerd, zodat we zeker weten dat de ambities realistisch zijn. In de voorjaarsnota 2023 is het Coalitieakkoord 2022-2026 nog niet volledig verwerkt. Voor de ambities vermeld in bijlage 1 zijn nog geen financiële middelen voorzien.

2.4 Ontwikkelingen algemene uitkering

Een van de grootste onzekere factoren is de algemene uitkering die in belangrijke mate de financiële positie van de gemeente bepaald.

Deze rijksinkomsten fluctueren jaarlijks en maken het bijna onmogelijk een stabiele meerjarenprognose te maken. Dit blijkt ook wel uit de financiële consequenties van de zogenaamde maartbrief 2022 waarin het jaar 2026 in de media als ravijnjaar voor de gemeente wordt bestempeld. Ook het Rijk onderkent dit probleem en heeft een onafhankelijke procesbegeleider benoemd, die voor de zomer de opties op een rij zet voor een stabielere financiering (waaronder mogelijke uitbreiding lokaal belastinggebied) van gemeenten in 2026 en volgende jaren.

Enkele onderwerpen die spelen in relatie tot de algemene uitkering:

- *Hervormingsagenda Jeugd*
In het regeerakkoord is een bezuiniging opgenomen van € 500 miljoen voor extra maatregelen Jeugd. Als gevolg van deze bezuinigingsmaatregel is het overleg tussen VNG en het Rijk over de hervormingsagenda Jeugd opgeschort. Inmiddels is bekend geworden dat deze bezuiniging bij gemeenten wordt geschrapt en dat het Rijk hiervoor verantwoordelijk is.
- *Accres; maartbrief*
Zoals bekend presenteerden VVD, D66, CDA en ChristenUnie het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'. Met het oog op de begrotingsvoorbereiding 2023 en de coalitiebesprekingen van de gemeenten is het van belang om inzicht te krijgen in de financiële gevolgen van het coalitieakkoord. Daarom is eind maart, vooruitlopend op de meicirculaire 2022, een eerste doorkijk gegeven van de financiële gevolgen voor onze gemeente. De mutaties van de Rijksuitgaven in het regeerakkoord die de hoogte van de algemene uitkering

bepalen (trap op trap af), ook wel accres genoemd, is hierin opgenomen. Het accres is financieel vertaald in deze voorjaarsnota.

- *Afspraken bestuurlijke verhouding*
De afspraken over het gemeentefonds dienen gerespecteerd te worden en niet eenzijdig door het Rijk te worden aangepast. Het gaat dan om o.a. de uitname voor wonen en het niet meenemen van de motie Hermans. In deze motie gaat het Rijk twee miljard meer uitgeven wat tot een toename van het gemeentefonds zou leiden. Het kabinet heeft echter eenzijdig besloten dat deze intensivering niet meetelt voor het accres.
- *Opschalingskorting*
De opschalingskorting (korting op de algemene uitkering) is ingevoerd in het kader van herindelen van bovenaf. Dit principe is geschrapt in 2013 maar de korting is intact gebleven. In de maartbrief is aangegeven dat de opschalingskorting van 2022 tot en met 2025 niet wordt toegepast (bevroren voor de huidige kabinetsperiode). Het financieel effect is vertaald in deze voorjaarsnota. Wat er gebeurt met de opschalingskorting na de kabinetsperiode is onzeker.
- *Herijking gemeentefonds*
De herijking van het gemeentefonds wordt per 1-1-2023 ingevoerd. De middelen uit het gemeentefonds worden verdeeld door middel van een nieuw verdeelmodel. Dit model sluit beter aan op de uitgaven van de gemeente en dan voornamelijk de uitgaven in het sociaal domein. Het resultaat voor de gemeente Asten is een voordeel van € 37,50 per inwoner. Dit voordeel is vertaald in de voorjaarsnota 2023.

De VNG heeft aangegeven dat in de herijking onvoldoende rekening is gehouden met de adviezen (niet vrijblijvende randvoorwaarden) van de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB). Hiertoe heeft de VNG een resolutie opgesteld waarin gevraagd wordt volledig recht te doen aan de aanbevelingen van het ROB en het model pas in te voeren als de koek is vergroot. Ondanks de resolutie van de VNG heeft Binnenlandse zaken besloten om de herverdeling al in 2023 in te laten gaan met een aangepast ingroeipad (van maximaal € 45,= naar € 37,50 per inwoner). De verdeling van het gemeentefonds is niet (nooit) af er lopen nog onderzoeken (onderzoeksaenda) waarvan de uitkomsten bijstelling vereisen. Het model is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen. Nieuwe herverdeeleffecten zijn dan ook niet uit te sluiten.

- *Meicirculaire 2022*
Het Rijk heeft de maartbrief gestuurd naar de gemeenten zodat deze de uitkomsten van het regeerakkoord alvast mee kunnen nemen in de voorjaarsnota 2023. In de meicirculaire 2022 vindt nadere vertaling en concretisering plaats. De accressen vallen behoorlijk mee waardoor het begrotingssaldo 2023-2025 positief wordt beïnvloedt. Het zogenoemde ravijnjaar 2026 blijft nagenoeg ongewijzigd. Voor een nadere toelichting zie hoofdstuk 4, punt 33 bij autonome ontwikkelingen.

2.5 Provinciaal toezicht

De meerjarenbegroting was bij de begroting 2022 reëel en structureel sluitend in 2023. Zichtbaar is dat vooral als gevolg van autonome ontwikkelingen en nieuwe wensen 2023 € 431.239,= positief wordt. Volgens de richtlijnen van toezichthouder kan er geen sprake zijn van een opschuivend meerjarenperspectief, dat wil zeggen dat gestreefd moet worden om de begroting vanaf 2023 structureel sluitend te maken.

De Provincie heeft in een begrotingscirculaire aangegeven dat het de kaderstellende en controlerende taak van de raad is om de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 tot en met 2026 structureel en reëel in evenwicht te houden of te brengen.

De beoordeling van de begroting door de provincie gebeurt op basis van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader. De beoordeling gebeurt op basis van reële uitgangspunten, zoals cijfers opgenomen in de mei- of septembercirculaire 2022.

Ramingen op basis van adviezen rapporten etc. vallen niet onder het begrip reële uitgangspunten

2.6 Meerjarenbegroting/risico's

In de meerjarenbegroting is in de jaren 2024 tot en met 2026 alleen rekening gehouden met autonome ontwikkelingen op het gebied van zorgkosten Wmo (zoals toename van het aantal cliënten door vergrijzing). Op andere gebieden zoals economie, leges en belastingen is vooralsnog geen rekening gehouden met ontwikkelingen in de jaren 2024 tot en met 2026.

Verder staan er nog diverse P.M. posten in de begroting en voorjaarsnota opgenomen. En blijft de hoogte van de algemene uitkering onzeker.

2.7 Toepassen van een strategie voor de prijsstijgingen als gevolg van mondiale ontwikkelingen

De afgelopen weken worden we regelmatig geconfronteerd met (sterke) prijswijzigingen vanuit de markt door actuele mondiale ontwikkelingen die doorbelast worden naar de opdrachtgevers zoals onze gemeente. Sterke prijswijzigingen manifesteren zich vooral in de GWW (Grond-Water-Weg) sector, utiliteitsbouw alsmede het vervoer. Ook bij andere productgroepen is sprake van (sterke) prijswijzigingen.

Ondernemers kunnen zich beroepen op onvoorziene kostenstijgingen op basis van het Burgerlijk Wetboek en de Landelijke Uniforme Administratieve Voorwaarden UAV (landelijke afspraken tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers op het gebied van inkoop en levering). Opdrachtgevers kunnen en zullen hierin mee gaan als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan (deze worden uitgevraagd via de door Bizob opgestelde brief naar aanleiding van een verzoek tot een prijsverhoging).

In april 2022 heeft de gemeente vanuit het inkoopbureau Bizob 2 memo's ontvangen met adviezen/aanwijzingen hoe om te gaan met de prijsstijgingen.

Bij gelegenheid van de vaststelling van de jaarrekening 2021 wordt via winstbestemming voorgesteld een bedrag te reserveren (€ 950.000,=) voor de financiële consequenties van de specifieke prijsstijgingen gerelateerd aan de actuele marktsituatie.

Het is op dit moment nog lastig inschatten hoe het verdere verloop van de Oekraïne oorlog en het effect op de economie, en de prijzen zal zijn. Ook is het nog lastig inschatten in welke mate de gemeente Asten binnen haar opdrachten vanuit de leveranciers verzoeken zal krijgen voor compensatie en of dit op te vangen is binnen de reservering die hiervoor bij de jaarrekening 2021 is gemaakt.

2.8 Financiële conclusie

Er is inzicht gegeven in de financiële stand van zaken op dit moment. Het Rijk moet voor de langere termijn meer duidelijkheid geven over de hoogte van de algemene uitkering. Hierbij wordt gestreefd naar een stabielere financieringsmethodiek. Belangrijk is dat de gemeenten voldoende worden gecompenseerd voor de uitvoering van de huidige en toekomstige taken.

Het tekort 2026 maakt dat de besluitvorming over structurele wensen en autonome ontwikkelingen die doorwerken naar 2026 wordt bemoeilijkt.

3. Uitgangspunten begroting 2023-2026

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2023-2026 worden, naast de wettelijke voorschriften en de gemeentelijke verordeningen de onderstaande uitgangspunten in acht genomen:

Indexering 2023

Onderdelen	Percentage	Toelichting
Rekenrente investeringen	0 %	Omdat de gemeente Asten externe leningen heeft met een negatieve rente, is het niet toegestaan om rente toe te rekenen aan investeringen.
Rekenrente beleggingen	0 %	Op basis van rentestand voor 3 maanden deposito (Schatkistbankieren).
Inflatiepercentage voor loon- en prijsstijging	2,75 % voor de uitgaven 2,75 % voor de inkomsten	Conform het geprognosticeerde indexcijfer voor overheidsconsumptie 2023, bijlage 1.4.4 Middelen en bestedingen 2023 van het Centraal Economisch Plan 2022, opgesteld door het CPB, is het indexpercentage 2,6%. Wij ronden altijd af op kwarten derhalve 2,75%

In de voorjaarsnota zijn de diverse indexaties (zoals die van verbonden partijen) opgenomen in de autonome ontwikkelingen. Het uitgangspunt is dat deze worden gecompenseerd uit de indexering van de algemene uitkering en de indexatie van de onroerendezaakbelasting.

4. Autonome ontwikkelingen

4.1 Autonome ontwikkelingen – structureel

Structureel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2023	2024	2025	2026
Programma 1: Bestuur en veiligheid					
1	Vervangingsinvesteringen UDAS		-7.400	-11.700	-16.400
2	Bijdrage Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	-43.236	-43.236	-30.688	-30.688
	Indexatie compensatie algemene uitkering	19.032	19.032	19.032	19.032
3	Audiovisuele middelen / hybride werken	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
4	Verhoging inzet BIZOB	-41.328	-82.656	-82.656	-82.656
5	Medewerker Veiligheid (ivm inzet corona - en Oekraïne crisis)	-68.000			
	Medegefinancierd door de gemeente Someren	36.040			
	Compensatie door het Rijk	31.960			
Programma 2: Sociaal domein					
6	Uitvoeringskosten GR Peelgemeenten	-147.638	-147.638	-147.638	-147.638
	Indexatie compensatie algemene uitkering	50.300	50.300	50.300	50.300
7	Zorgkosten Sociaal Domein GR Peelgemeenten	-600.000	-780.000	-960.000	-1.140.000
	Indexatie compensatie algemene uitkering	226.000	226.000	226.000	226.000
8	Leerlingenvervoer	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
9	Onderhoud sportvelden	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
10	Renovatie hoofdveld HCAS		-44.110	-44.110	-44.110
11	Toplaag kunstgrasveld Klimop				-13.078
12	Vrijval kapitaallasten sportvelden			14.058	14.058
13	Uitbreiding uren jongerenwerk	-44.460	-44.460	-44.460	-44.460
	Uitbreiding uren maatschappelijk werk	-42.300	-42.300	-42.300	-42.300
14	GGZ-expertise Sociaal Team Asten	-4.766	-4.766	-4.766	-4.766
	dekking uit Rijksmiddelen	4.766	4.766	4.766	4.766
15	Uitbreiding schuldhulpverlening en vroegsignalering	-59.280	-59.280	-59.280	-59.280
16	Formatie Jeugd Sociaal Team Asten	-88.747	-88.747	-88.747	-88.747
17	Schuldhulp aan ondernemers	-48.000			
18	Gemeenschapshuis	-43.967	-58.623	-58.623	-58.623

Structureel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2023	2024	2025	2026
Programma 3: Ruimtelijke domein					
19	Invoering omgevingswet / planregisseur	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
20	Elektrakosten openbare verlichting	-14.500	-14.500	-14.500	-14.500
21	Vervanging evenementenkasten		-2.700	-2.700	-2.700
22	Melding gesloten bodemenergiesystemen			P.M.	P.M.
23	Vernieuwen milieustraat	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
24	Nieuw beleids- en beheerplan wegen	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
25	Bijdrage ODZOB	-26.751	-26.751	-26.751	-26.751
	Indexatie compensatie algemene uitkering	13.662	13.662	13.662	13.662
Programma 4: Economie en financiën					
26	<i>Maartbrief (inschatting meicirculaire):</i>				
27	Accres (trap op trap af)	522.974	1.029.798	1.186.582	458.560
28	Herijking gemeentefonds	125.325	375.975	417.750	417.750
29	Opschalingskorting (door het Rijk geschrapt t/m 2025)	320.000	428.000	540.000	0
30	Indexatie	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
31	Innovatiehuis de Peel	-11.500	-130.000	-130.000	-130.000
32	Centrumprogramma 2022-2027	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
33	Meicirculaire 2022	842.295	913.325	1.444.090	128.500
Totaal ontwikkelingen structureel		667.881	1.243.691	1.927.321	-854.069

Toelichting	
Programma 1: Bestuur en veiligheid	
1	Vervangingsinvesteringen UDAS De kapitaallasten van vervanging voertuigen, aanhangers en containers zijn hier opgenomen.
2	Bijdrage Veiligheidsregio Brabant Zuidoost Verhoging in verband met bijdrage bevolkingszorg en verhoging loonkosten. Daarnaast is in 2023 en 2024 tijdelijk extra inzet nodig voor doorontwikkeling crisisbeheersing.
3	Audiovisuele middelen / hybride werken De audiovisuele middelen die we in het gemeentehuis gebruiken zijn sterk verouderd. We gaan deze vervangen op een zodanige wijze dat we daarmee tevens flexibeler worden en invulling kunnen geven aan het hybride werken na corona. Het gaat om de apparatuur die wordt gebruikt voor de commissie- en raadsvergaderingen, thema avonden maar ook voor alle (hybride) overleggen voor de eigen organisatie én de informatievoorziening in de hal. De geraamde investeringskosten hiervoor zijn € 150.000,=.
4	Verhoging inzet BIZOB Al vele jaren is het budget voor de gewenste en vereiste inzet van BIZOB bij aanbestedingstrajecten hoger dan structureel beschikbaar. Op dit moment zijn financieel 3 dagen beschikbaar, maar het vereiste aantal dagen is waarschijnlijk in totaal 6. Daarom in 2023 een verhoging van het aantal dagen met 1,5 en in 2024 met nogmaals 1,5 dag indien dit nodig blijkt.
5	Medewerker Veiligheid Extra inzet bij team Veiligheid voor de corona- en Oekraïne-crisis en om de reguliere processen, zoals uitvoering veiligheidsplan en procedures rondom brandbeheersingsplannen niet in gevaar te brengen (1 fte).
Programma 2: Sociaal domein	
6	Uitvoeringskosten GR Peelgemeenten Binnen de GR Peelgemeenten wordt ingezet op innovatie en ontwikkeling. Dit brengt extra kosten met zich mee. Daarnaast is er formatie-uitbreiding bij het cluster kwaliteit.
7	Zorgkosten Sociaal Domein GR Peelgemeenten De zorgkosten worden continu gemonitord. Hierbij wordt gekeken naar het aantal cliënten in de zorg, de kosten die voor deze zorg betaald moeten worden en maatschappelijke ontwikkelingen. Hiertoe behoren o.a. vergrijzing en de hiermee samenhangende toenemende zorgvraag en de invloeden van corona. De prognose voor het jaar 2023 van de GR Peelgemeenten is hiervoor als uitgangspunt genomen. Dit betekent een stijging van de zorgkosten WMO met € 350.000,= en van de zorgkosten Jeugd met € 250.000,=. Vanaf 2024 tot en met 2026 is rekening gehouden met een toename van cliënten als gevolg van vergrijzing. Overigens ontvangen we uit het gemeentefonds voor het onderdeel Jeugd in 2023 € 336.000,= extra (zie toelichting bij punt 33 pagina 15 meicirculaire 2022).
8	Leerlingenvervoer Gebleken is dat het aantal leerlingen dat gebruik maakt van leerlingenvervoer fluctueert, net als de afstand die kinderen moeten afleggen naar school. Deze wettelijke taak kent een open-einde-regeling. Met ingang van het schooljaar 2021/2022 is een nieuwe overeenkomst afgesloten op basis van een regionale aanbesteding. Op basis van de werkelijke kosten van de afgelopen jaren en de overschrijdingen van het budget in die jaren wordt € 30.000,= extra budget geraamd.
9	Onderhoud sportvelden Bij de praktische uitvoering van de onderhoudsplanning van de sportvelden is gebleken dat de bedragen niet meer actueel zijn en een aantal elementen ontbreekt. Dit is ook duidelijk geworden in de stand van de voorzieningen voor sportvelden die de afgelopen jaren sterk is gedaald. Een extern bureau is gevraagd de kosten in de onderhoudsvoorziening te actualiseren. Exclusief de renovatie van de kunstgrasvelden (zie punt

	10 en 11) blijkt dat op basis van deze actualisatie de jaarlijkse toevoeging aan de onderhoudsvoorziening moet worden verhoogd. Hierover wordt een apart voorstel, met financiële consequenties, voorgelegd.
10	Renovatie hoofdveld HCAS In 2023 dient het hoofdveld van HCAS vervangen te worden. Dit betekent een investering van € 541.000,=. De hiermee gepaard gaande afschrijvingslasten worden vanaf 2024 in de begroting opgenomen.
11	Toplaag kunstgrasveld Klimop De toplaag van het kunstgrasveld van Klimop dient in 2025 vervangen te worden. Dit betekent een investering van € 131.000,=. De hiermee gepaarde gaan afschrijvingslasten worden vanaf 2026 in de Begroting opgenomen.
12	Vrijval kapitaallasten sportvelden In de begroting zijn kapitaallasten voor sportvelden opgenomen die vrijvallen wanneer deze zijn afgeschreven. In 2025 valt er een bedrag vrij dat kan worden gebruikt als dekking voor de investeringen in de kunstgrasvelden.
	Uitbreiding formatie diverse taakvelden preventie binnen sociaal domein Met de uitbreiding van de uren op diverse taakvelden wordt maximaal ingezet op preventie binnen het sociaal domein. Hiermee zetten we in op normaliseren om de opgaven binnen het sociaal domein het hoofd te kunnen bieden. Dit zorgt voor een minder grote stijging van de uitgaven. Hieronder wordt per onderdeel een nadere toelichting gegeven.
13	Uitbreiding uren jongerenwerk (Onis-Welzijn) en Uitbreiding uren maatschappelijk werk (LEVgroep) Welzijnsorganisatie Onis en LEVgroep (Algemeen Maatschappelijk Werk) zijn een hele belangrijke spil in het voorliggend veld van het Sociaal Domein in Asten. Good2Consult heeft op verzoek van de gemeente Asten in de periode september 2020 tot en met februari 2021 onderzoek uitgevoerd naar het effect van de activiteiten van Sociaal Team Asten in het voorliggend veld, waarbij o.a. gekeken is naar de inzet van het maatschappelijk werk en de jongerenwerkers. Jongerenwerk en maatschappelijk werk hebben in preventieve zin een belangrijke toegevoegde waarde, die op korte en (middel)lange termijn maatschappelijke meerwaarde heeft en in financiële zin een voordeel oplevert. De vragen van inwoners bij het jongerenwerk en het maatschappelijk werk zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Ook binnen het Sociaal Team Asten wordt er steeds vaker een beroep gedaan op het maatschappelijk werk en het jongerenwerk. Er is in 2022 incidentele verhoging van de subsidies toegekend. Er wordt nu gevraagd om een structurele ophoging van de subsidies voor jongerenwerk en voor maatschappelijk werk. Dit betreft 18 uur per week jongerenwerk en 10 uur per week maatschappelijk werk.
14	GGZ expertise Sociaal Team Asten De inzet voor Ggz expertise werd t/m 2022 deels bekostigd vanuit centrummiddelen voor beschermd wonen. Voor de gemeente Asten gaat dit om 56 uur per jaar (€ 4.766,=). Dit wordt met structurele lokale middelen aangevuld met 126 uur per jaar (€ 10.740,=). In totaal zetten we hiermee op jaarbasis 182 uur Ggz in de wijk in. De inzet van Ggz expertise is binnen het Sociaal Team Asten van grote toegevoegde, preventieve waarde. Vanaf 2023 wordt dit niet meer bekostigd uit de centrummiddelen voor beschermd wonen. Verzocht wordt het budget Collectieve GGZ-preventie structureel aan te vullen met € 4.766,= om de inzet van Ggz expertise binnen het Sociaal Team Asten te continueren. In de decembercirculaire 2021 is een bedrag van ongeveer € 30.000,= opgenomen voor het versterken van wijkteams. De dekking voor de continuering van de GGZ expertise kan hieruit bekostigd worden.
15	Schuldhelpverlening en vroegsignalering In 2021 is aan Onis Welzijn 12 uur per week extra toegekend voor de uitvoering van schuldhulpverlening. Dit is incidenteel tot 2023. In april 2022 ontvingen we een aanvullend verzoek voor 12 uur per week uitbreiding voor vroegsignalering voor de rest van 2022, ook incidenteel. De wens is om deze uren (maximaal 24) structureel te maken.

16	Formatie Jeugd Sociaal Team Asten In 2022 is de formatie Jeugd binnen het Sociaal Team Asten opgehoogd met 0,89 FTE (incidenteel). Er is een wachtlijst ontstaan vanwege het grote aantal hulpvragen en de complexiteit van deze hulpvragen. Het voorstel is om deze incidentele uitbreiding structureel in de begroting op te nemen. Met deze uitbreiding kan er tevens meer aandacht zijn voor eigen inzet van de Gezins- en Jongerencoaches binnen het Sociaal Team Asten.
17	Schuldhelp aan ondernemers Per 1 januari 2021 zijn wij verplicht om schuldhulp aan ondernemers aan te bieden. Door de coronacrisis is dit vooralsnog steeds uit incidentele budgetten gefinancierd, maar vanaf 2023 is hier geen dekking voor. Het Dagelijks Bestuur van de GR Peeltgemeenten heeft op 24 maart 2022 besloten om vooralsnog alleen middelen voor 2023 te reserveren.
18	Gemeenschapshuis De financiën worden steeds concreter. Tijdens de technische informatie avond op 20 juni is hierin meer inzicht gegeven. Op basis van de actualisatie van het investeringskrediet, de exploitatie(bijdrage) en het dekkingsvoorstel is jaarlijks een bedrag van € 58.623,= nodig. Voor 2023 is uitgegaan van ¾ jaar. Daarom komt dit jaar op een bedrag van € 43.967,= Dit is nog steeds ruim binnen de bandbreedte van € 189.000,= tot € 289.000,= van het raadsvoorstel van april 2019.

Programma 3: Ruimtelijke domein	
19	Invoering omgevingswet / planregisseur De gemeente Asten wil zich tijdig voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In de initiële begroting van 2019 waren structurele kosten voor de Omgevingswet opgenomen. Deze structurele kosten zijn als gevolg van de scenario ontwikkeling (Financieel Gezond Huishouden) afgevoerd, met de overweging deze weer op te voeren zodra er meer zicht op deze bedragen kon worden gegeven. Voorgesteld wordt de structurele kosten (voor derving leges, hogere kosten dienstverlening, kosten informatiseringsstructuur en bijhouden regels instrumenten) weer op te voeren op de begroting 2023. Vooralsnog worden deze kosten met P.M. aangeduid. De afdeling doet momenteel onderzoek naar deze kosten. Te denken valt aan derving leges en hogere kosten als gevolg van de verdere digitalisering. Ook dient naar verwachting nieuwe formatie te worden gecreëerd. Deze formatie is enerzijds bedoeld voor het beheer van het omgevingsplan (het registreren van de diverse wijzigingen die hier continue in moeten worden doorgevoerd om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken), anderzijds voor het uitvoeren van diverse RO beleids- en uitvoeringstaken, temeer daar de huidige formatie voor een deel ingezet moet gaan worden op het opstellen van het nieuwe omgevingsplan. Verwacht wordt dat in de loop van 2022 verder invulling aan de hoogte van de structurele kosten kan worden gegeven. Voor uitbreiding van de capaciteit met een nieuwe functie van planregisseur is € 85.000,= opgenomen.
20	Elektrakosten openbare verlichting Nieuwe aanbesteding in 2023 in verband met aflopend contract waarbij we rekening houden met een forse stijging van de tarieven ten opzichte van het huidige contract.
21	Vervangen evenementenkasten De huidige evenementenkasten zijn afgeschreven en versleten.
22	Melding gesloten bodemenergiesystemen Het beoordelen en toezicht en handhaving van meldingen gesloten bodemenergiesystemen (GBES) wordt onder de Omgevingswet een basistaak. De provincie neemt de eerste twee jaar na inwerkingtreding de volledige verantwoordelijkheid van deze taak op zich. Na deze twee jaar beëindigt de provincie haar inzet en laat zij de uitvoering van het toezicht op naleving van de extra regels voor GBES uit de Omgevingsverordening over aan de gemeenten. Hierover worden met de gemeenten afspraken gemaakt. Dit betekent dat wij vanaf 2025 in onze begroting rekening moeten houden met deze taak (via de ODZOB).
23	Vernieuwen Milieustraat De toekomst van de Milieustraat maakt onderdeel uit van het in 2022 op te stellen nieuwe afvalbeleid. Eventuele financiële consequenties worden meegenomen in een apart raadsvoorstel en indien bekend in de begroting 2023.
24	Nieuw beleids- en beheerplan wegen Er wordt een nieuw beleids- en beheerplan wegen opgesteld. Zodra de financiële consequenties bekend zijn worden ze meegenomen in de begroting 2023.
25	Bijdrage ODZOB Stijging bijdrage aan de ODZOB 2023 ten opzichte van het werkprogramma 2022, inclusief de reguliere indexatie.
Programma 4: Economie en financiën	
26	Maartbrief 2022 In de maartbrief zijn de belangrijkste maatregelen van het coalitieakkoord "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst" m.b.t. tot het gemeentefonds toegelicht. Daarnaast is een indicatief bedrag voor energietoeslag 2022 opgenomen. In de meicirculaire 2022 (zie punt 33) worden de accressen geactualiseerd en zal meer inzicht worden gegeven in andere posten uit het coalitieakkoord. De nadere toelichting van de maartbrief zijn opgenomen onder punt 27, 28 en 29.
27	Accres (trap op trap af) De ontwikkeling van de algemene uitkering (gemeentefonds) wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven. Zichtbaar is dat de rijksuitgaven in 2026 fors dalen. De uitvoeringskosten voor investeringspakketten (klimaat, ontsluiten nieuwbouwwoningen en stikstof) zijn niet meegenomen in het accres maar worden via een specifieke uitkering uitgekeerd.

28	Herijking gemeentefonds In de maartbrief is aangekondigd dat de herijking van het gemeentefonds per 1-1-2023 wordt ingevoerd, ondanks bezwaren van VNG, ROB en gemeenten. Omdat met het huidige model de uitgaven van gemeenten niet meer aansluiten bij de verdeling van de middelen in met name het sociaal domein, is door het Rijk besloten tot invoering over te gaan. Een aantal acties worden uitgezet om aan de bezwaren tegemoet te komen. Het ingroeipad van de herijking wordt beperkt tot 3 jaar waarbij het effect het 1^e jaar maximaal € 7,50 per inwoner mag zijn en de volgende 2 jaar € 15,= (totaal effect € 37,50). Op basis van cijfers van 2019 is de herijking voor de gemeente Asten € 25,41 voordelig. Deze cijfers zijn in de meicirculaire 2022 geactualiseerd naar peiljaar 2023 (zie 33 meicirculaire 2022).
29	Incidenteel schrappen opschalingskorting Besloten is de opschalingskorting deze kabinetsperiode, dus tot en met 2025, incidenteel te schrappen. Voor het jaar 2026 is geen besluit genomen en komt de opschalingskorting terug.
30	Indexatie Wat de gevolgen zijn van de prijs- en loonstijgingen is moeilijk in te schatten. Voor lopende projecten en de stijging van energieprijzen in het jaar 2022 wordt bij de vaststelling van de jaarrekening gevraagd € 950.000,= te reserveren (raad 5-7-2022). De effecten van de reguliere prijsstijgingen 2023 worden pas bekend bij het opstellen van de begroting 2023. Dan kan berekend worden of de compensatie vanuit de algemene uitkering, onroerendezaakbelasting, leges etc. voldoende is. Op basis van ervaringscijfers wordt verwacht dat het nadeel € 100.000,= is.
31	Innovatiehuis De Peel (projecten en organisatie en formatie) Voor het uitvoeren van de Economische Agenda de Peel 2022-2027, in samenwerking met het Innovatiehuis de Peel, is voor de organisatie (€ 30.000,= per jaar) en voor subsidiëring van projecten (€ 50.000,= per jaar) nodig. Deze bedragen zijn in de huidige meerjarenbegroting geraamd tot en met 2023. Daarnaast is voor inzet in de economische agenda 0,5 fte nodig. Deze inzet wordt tot en met 2022 geleverd door ambtelijke uren vanaf 2023 moet een bijdrage worden betaald (€ 11.500,= in 2023 en vanaf 2024 € 50.000,= structureel).
32	Centrumprogramma 2022-2027 Uitvoeren van het Centrumprogramma 2022-2027 (nog vast te stellen) met stakeholders in het centrum zoals Centrum Management. Het is gewenst om jaarlijks een werkbudget te hebben voor kleinere uitgaven. Voor grotere projecten zal, indien nodig, een aparte financieringsvraag komen.
33	Meicirculaire 2022 <i>Accres</i> Volgens deskundigen is de meicirculaire 2022 de meest ingewikkelde circulaire van de afgelopen 20 jaar. Het gevolg is dat de verschillenanalyses ten opzichte van eerdere jaren moeilijker te maken zijn. De meicirculaire laat ten opzichte van de maartbrief een positief accres zien (trap op trap af). Dit betekent dat de gemeenten ook meer uit het gemeentefonds ontvangen. De accres relevante rijksuitgaven stijgen door toename vennootschapsbelasting (Vpb), koppeling AOW aan stapsgewijze verhoging wettelijk minimumloon (WML), inkomensbelasting Box 3 en defensie-uitgaven. <i>Jeugd</i> Het voordeel van Jeugd ontstaat doordat voor het jaar 2023 100% van de compensatie voor tekorten Jeugd mag worden meegenomen in de begroting in plaats van 75%. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 is en blijft 75% de vastgestelde norm die al is vertaald in de meerjarenbegroting.

Herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds levert ten opzichte van de maartbrief een structureel voordeel op van € 212.250,= in 2025. Het voordeel per inwoner is gestegen van € 25,41 naar € 37,50 per inwoner in 2025.

Hieronder wordt het budgettair effect weergegeven ten opzichte van de maartbrief 2022.

Effect meicirculaire 2022 (-) is nadeel (+) is voordeel	2023	2024	2025	2026
Jeugd	336.000			
Accres	479.620	852.800	1.257.010	23.040
Herijking			212.250	212.250
overige	26.675	60.525	- 25.170	- 106.790
Budgettair effect meicirculaire 2022	842.295	913.325	1.444.090	128.500

Het Rijk gaat dus voor de komende jaren fors meer uitgeven wat tot een positief resultaat leidt. Wanneer echter de rijksuitgaven achterblijven bij de planning is er sprake van onderuitputting. Dit leidt tot een lagere bijdrage aan de gemeenten. Omdat er sprake is van materiaal- en personeelstekorten is de kans reëel dat de planning niet wordt gehaald en er dus sprake kan zijn van onderuitputting. In bovenstaande berekening is hier voor een deel rekening mee gehouden, maar of dit voldoende is zal blijken bij de septembercirculaire 2022 waarin het accres wordt geactualiseerd.

Zoals verwacht blijft het ravijnjaar 2026 intact.

4.2 Autonome ontwikkelingen - incidenteel

Incidenteel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2023	2024	2025	2026
Programma 1: Bestuur en veiligheid					
Programma 2: Sociaal domein					
1	Uitvoeren vooronderzoek visie op binnensport	-150.000			
Programma 3: Ruimtelijke domein					
2	Uitbreiding uren ivm omgevingswet	-319.320	-319.320		
	Uitbreiding uren ivm versnellingsagenda	-105.000	-105.000		
3	Invoering omgevingswet	-500.000	-500.000		
4	Participeren in gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel	-35.000			
Programma 4: Economie en financiën					
Totaal ontwikkelingen incidenteel		-1.109.320	-924.320	0	0

Toelichting	
Programma 1: Bestuur en veiligheid	
Programma 2: Sociaal domein	
1	Uitvoeren van een vooronderzoek visie op binnensport We willen voldoende sport- en bewegingsaanbod realiseren voor alle Astenaren van jong tot oud. Door een integrale benadering wordt duidelijk wie wat doet en hoe er beter kan worden samengewerkt. Sport- en zwembadcomplex de Schop, de gymzaal aan de Schoolstraat en die van het Varendonck College zijn verouderd. Wij onderzoeken allereerst wat de technische staat / levensduur is van de Schop en de beide gymzalen. Vervolgens onderzoeken we hoe en waar we de (centrale) binnensportaccommodatie voor de toekomst gaan opzetten. Dat doen we samen met de (mogelijke) gebruikers en andere belanghebbenden, dus vanaf het begin samen met Asten. Er wordt een voorbereidingskrediet van € 150.000,= gevraagd. Dit bedrag is een inschatting en is gebaseerd op het voorbereidingskrediet wat is gebruikt bij de realisatie van het nieuwe gemeenschapshuis in Asten. Dit zijn de kosten vanaf de bestuursopdracht tot aan een raadsbesluit over locatie- en scenariokeuze waarin rekening is gehouden met inhuur van een projectleider. Hierin is voorzien in een vergelijkbaar proces als is gelopen bij de werksessies van het gemeenschapshuis, namelijk via diverse werksessies samen met Asten, (potentiële) gebruikers, partners komen tot een visie op binnensport in Asten voor de toekomst en tot een locatie- en scenariokeuze. Tevens is onderdeel een onderzoek naar de technische staat / levensduur van de Schop, de gymzaal aan de Schoolstraat en de gymzaal van het Varendonck college.
Programma 3: Ruimtelijke domein	
2	Uitbreiding uren i.v.m. omgevingswet en versnellingsagenda woningbouw Door de komst van de omgevingswet op 1 januari 2023 lopen bij toezicht en juridische handhaving de oude procedures (Wabo) en nieuwe procedures omgevingswet een aantal jaren door elkaar heen. Daarnaast is input nodig voor de nog op te stellen omgevingsplannen. Dit geeft een extra belasting bij toezicht en juridische handhaving. Ook de woningbouwversnelling zorgt voor extra belasting, o.a. i.v.m. opleveringscontroles. Gelet op de ervaringen met de invoering van de Wabo en het bijbehorende digitale stelsel is de druk in verband met uitvoeringsvraagstukken en juridische vraagstukken extra hoog. Ook de invloed van jurisprudentie is de eerste jaren aanzienlijk. Derhalve wordt extra inzet gevraagd voor de invoering van de omgevingswet, versnellingsagenda woningbouw en uitvoering nieuwe en bestaande taken (1 fte jurist, 0,67 fte toezicht versnellingsagenda woningbouw en 0,33 fte voor toezicht omgevingswet, 0,67 fte administratief) voor 2023 en 2024. Alleen formatiekosten die direct te relateren zijn aan invoering en uitvoering van de Omgevingswet en de versnellingsagenda komen uit dit budget. Voor zover de formatiekosten (ook) aan andere oorzaken te relateren zijn, zullen we daarvoor andere (reguliere) formatiebudgetten inzetten. Uit het SWOT- en formatieonderzoek zal blijken in hoeverre het formatiebudget moet worden verhoogd.
3	Invoering omgevingswet Het programma Transitie Omgevingswet draait al meerdere jaren. Er zijn diverse activiteiten afgerond (zoals opstellen omgevingsvisie, handreiking participatiebeleid, aanschaf nieuwe software). Andere activiteiten lopen of worden nu voorbereid (zoals opleiding, opstellen omgevingsplan of implementeren nieuwe software). De activiteiten worden bekostigd uit het krediet dat in de begroting van 2019 is vastgesteld. Hier is destijds een voorlopig krediet van € 1.000.000,= voor invoeringskosten (incidenteel) opgevoerd. De totale (modelmatige) raming voor invoeringskosten bedroeg op dat moment € 2.000.000,= (bron: VNG kostenmodel Omgevingswet voor de gemeente Asten). In plaats van dit totale bedrag te ramen, is voorgesteld te starten met het voorlopig krediet van € 1.000.000,= en aanvullend krediet aan te vragen zodra er meer zicht op de kosten kon worden gegeven. Hier is inmiddels meer zicht op. Voorzien wordt dat het verstrekte krediet geheel besteed is in 2022 en dat de implementatiekosten verder toenemen. Hierdoor is aanvullend krediet in 2023 en 2024 nodig. Dit aanvullend krediet wordt nu aangevraagd (opnieuw € 1.000.000,=). Het krediet wordt ingezet voor o.a. opstellen omgevingsplan, opleiding, implementatie en doorontwikkeling applicaties/digitale dienstverlening, aanpassen werkprocessen, advisering en inzet specialisten.

	In de meicirculaire 2022 is een indicatie opgenomen van het bedrag dat gemeenten krijgen ter compensatie van een deel van de invoeringskosten Omgevingswet. Voor 2022 gaat om een bedrag van € 230.330,=. Definitieve verwerking vindt plaats in de septembercirculaire 2022. Informatie over de compensatie van de jaren 2023 tot en met 2025 volgt nog. Wanneer de vergoeding definitief is wordt deze verrekend met bovenstaande kredietaanvraag.
4	Participeren in gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel (transitie buitengebied) De gemeente Asten participeert sinds 2020 samen met andere partners in de gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel. Dit is een meerjarige aanpak die een grote verandering teweeg gaat brengen in de twee tot drie kilometerzone rondom de Groote Peel. De stikstofuitstoot zal fors teruggebracht moeten worden, er zal nieuwe natuur worden aangelegd ter versterking van het Natuurnetwerk Brabant, de grondwaterstand zal worden verhoogd ten behoeve van natuurherstel en de landbouw, de landbouw zal naar grondgebonden landbouw/natuurinclusieve landbouw gaan, er stoppen veel agrarische bedrijven in dit gebied waardoor leefbaarheidsproblemen ontstaan en omschakelingen naar andere functies mogelijk moeten worden gemaakt (nieuwe economie, recreatie). Getracht wordt om deze opgaven integraal en samen met het gebied vorm te geven. Vanuit het Rijk en Provincie worden er echter ook meerdere normeringen opgelegd die een vertaling in de Gebiedsgerichte aanpak moeten krijgen en die voortvloeien uit de natuurdoelstellingen van de Groote Peel als Natura 2000-gebied. Om in 2023 volwaardig te kunnen participeren in de Gebiedsgerichte aanpak wordt naast extra ambtelijke inzet ook een financiële bijdrage van de gemeente verwacht in 2023. De ambtelijke inzet is 0,6 fte en de financiële bijdrage is € 35.000,= .
Programma 4: Economie en financiën	

5. Nieuwe wensen

5.1 Nieuwe wensen – structureel

Structureel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2023	2024	2025	2026
Programma 1: Bestuur en veiligheid					
1.1	Uitbreiding formatie handhaving BOA + benodigde uitrusting	-31.471	-31.471	-31.471	-31.471
	- Decentralisatieuitkering extra capaciteit BOA	31.471	31.471	31.471	31.471
1.2	Veilige Publieke Taak	-34.868	-34.868	-34.868	-34.868
Programma 2: Sociaal domein					
2.1	Respijtzorg logeerhuis Plezant	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
2.2	Visie op binnensport Asten		P.M.	P.M.	P.M.
Programma 3: Ruimtelijke domein					
3.2	Doorontwikkeling Energiehuis	-25.800	-30.500	-33.100	-33.500
3.4	Opknappen Burgemeester Ploegmakerspark		P.M.	P.M.	P.M.
3.5	Uitvoering van de visie over evenemententerrein 't Loverveld en omgeving		P.M.	P.M.	P.M.
3.6	Aanpassen openbaar gebied school Voordeldonk		P.M.	P.M.	P.M.
3.7	Veilige fietsverbinding bedrijventerrein Zuid-Oost Brabant in Helmond		P.M.	P.M.	P.M.
3.8	Onderhoud wegmarkeringen		P.M.	P.M.	P.M.
3.9	Mensgericht verkeersbudget	-8.520	-8.520	-8.520	-8.520
3.10	Opstellen visie en beleid elektrisch laden		P.M.	P.M.	P.M.
Programma 4: Economie en financiën					
4.1	Subsidiemogelijkheden evenementen in subsidieprogramma	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
	Werkbudget recreatie en toerisme	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Totaal		-98.188	-102.888	-105.488	-105.888

Voor een toelichting op de nieuwe wensen wordt verwezen naar bijlage 2 "Nieuwe Wensen".

5.2 Nieuwe wensen – incidenteel

Incidenteel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2023	2024	2025	2026
Programma 1: Bestuur en veiligheid					
Programma 2: Sociaal domein					
Programma 3: Ruimtelijke domein					
3.1	Verduurzaming agrarische sector	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
3.3	Projecten uit: Gemeentelijke rioleringsplan Asten 2021-2025 "onweerstaanbaar Asten" (GRP)				
	<i>Aanpak wateroverlast Penningkruid</i>	-50.000			
	<i>- Dekking uit voorziening riolering</i>	50.000			
	<i>Wortelgroei riolering Rozenstraat</i>	-55.000			
	<i>- Dekking uit voorziening riolering</i>	55.000			
	<i>Aanpak wateroverlast Julianastraat, Margrietstraat, Hemel en Lienderweg</i>				P.M.
	<i>- Dekking uit voorziening riolering</i>				P.M.
	<i>Renovatie bergbezinkbassin Beatrixlaan</i>	-35.000			
	<i>- Dekking uit voorziening riolering</i>	35.000			
3.5	Vorbereidingskosten uitvoering evenemententerrein	-20.000			
3.7	Vorbereidingskosten project fietsverbinding BZOB	P.M.			
3.8	Inventarisatie wegmarkeringen	-20.500			
3.10	Opstellen visie en beleid elektrisch laden	-12.000			
3.11	Korte termijn maatregelen A2 randweg	P.M.			
Programma 4: Economie en financiën					
4.2	Regionaal bedrijventerrein De Peel	-300.000			
4.3	Evalueren blauwe zone	-7.000			
Totaal		-359.500	0	0	0

Voor een toelichting op de nieuwe wensen wordt verwezen naar bijlage 2 "Nieuwe Wensen".

6. Lokale lastendruk

Lokale lastendruk	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Voorjaarsnota 2023
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel) ¹	100,00	100,00	102,75
Afvalstoffenheffing (vast)	88,20	75,90	77,99
Totaal gebruiker	188,20	175,90	180,74
Eigenaar			
<i>Gemiddelde waarde woning</i>	€ 308.621	€ 308.621	€ 308.621
Onroerendezaakbelasting (OZB) ²	348,12	371,01	400,27
Rioolheffing	252,00	270,65	294,50
Totaal eigenaar	600,12	641,66	694,77
Totale lastendruk	788,32	817,56	875,51

- 1) Bij de afvalstoffenheffing (variabel) wordt uitgegaan van 6 containers restafval van 140 liter en 7 containers GFT-afval van 140 liter.
- 2) De OZB is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een woning over 2021 zijnde € 308.621,=.

De OZB stijgt bij de Voorjaarnota 2023 met 5% conform het dekkingsplan bij de Begroting 2021 en daarnaast met 2,75% prijsindex.

Afvalstoffenheffing stijgt voornamelijk ook met 2,75%. De stijging van de afvalstoffenheffing is echter afhankelijk van de ontwikkeling van de kosten. Deze zijn op dit moment nog onzeker, hierdoor kan het tarief nog wijzigen.

De rioolheffing stijgt conform het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 met 5,9% per jaar plus de prijsindex van 2,75%.

7. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's) en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal (ratio).

Om de ratio weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van NARIS (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement):

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Meer dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Minder dan 0,6	Ruim onvoldoende

Bij de jaarrekening 2021 is een overzicht gemaakt van de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Asten.

Beschikbare weerstandscapaciteit aan liquide middelen is € 12.660.925

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2021	Incidenteel
1a. Algemene reserve (weerstandscapaciteit)	€ 12.020.451
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	€ 640.474
Totaal beschikbaar	€ 12.660.925

Totaal bedrag benodigde weerstandscapaciteit (op basis van risico's) € 8.086.755

Ratio weerstandsvermogen: 1,57

Conform bovenstaand overzicht is de weerstandsratio ruim voldoende wat betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

De ontwikkeling van de algemene reserve over de afgelopen jaren en de verwachting eind 2022 ziet er als volgt uit:

Reserve	Eind 2018	Eind 2019	Eind 2020	Eind 2021	Eind 2022 (verwacht)
Algemene reserve	16.151.515	16.151.515	13.447.759	12.020.451	12.020.451

Wanneer de Reserve eenmalige bestedingen een tekort laat zien, kan deze aangevuld worden uit de algemene reserve. Dit heeft een effect op de hoogte van de ratio weerstandsvermogen. Voorzichtigheidshalve wordt alleen de algemene reserve ingezet bij de bepaling van de ratio weerstandsvermogen.

Indien het uitgangspunt is van de gemeente Asten dat een weerstandsvermogen ratio van 1,4 - 2 ruim voldoende is, is er gezien de huidige ratio weerstandsvermogen van 1,57 geen ruimte om de algemene reserve te laten dalen.

Bijlage 1: Ambities

In de Voorjaarsnota 2023 is het Coalitieakkoord 2022-2026 nog niet volledig verwerkt. Voor de onderstaande ambities zijn nog geen financiële middelen voorzien.

Bouwen en goed wonen	Wij willen starters helpen om in Asten te kunnen wonen. Hiervoor stellen wij extra middelen beschikbaar.
	Wij streven ernaar om 10% van het positief exploitatieresultaat bij woningbouwplannen in samenspraak met inwoners te gebruiken om te investeren in voorzieningen.
Vitaal buitengebied	Concreet doel is het versterken en daar waar mogelijk uitbreiden van onze bestaande bossen. Door duizenden bomen extra te planten voldoen wij ook aan de klimaat- en natuurdoelstellingen.
	Wij zien volop kansen in het verbinden van het buitengebied met het centrum en de kernen door extra te investeren in wandel-, fiets- en ruiterspaden.
Klimaat, energie en duurzaamheid	Wij gaan een beleidsplan duurzaamheid opstellen.
	Wij stimuleren inwoners en ondernemers om te investeren in duurzaamheid. Hiervoor breiden wij waar mogelijk de subsidieregelingen uit en we maken ze breder inzetbaar, bijvoorbeeld door een duurzaamheidslening.
	Wij onderzoeken de mogelijkheden voor laadinfrastructuur voor mobiliteit en pakken dat aan.
	In samenwerking met de MRE en het bedrijfsleven moet onderzoek worden gedaan naar de mogelijkheden van energieopslag.
	Wij willen dat de gemeente zelf ook investeert in verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en het wagenpark.
	Met het waterschap en andere partners blijft de gemeente Asten werken aan voorkoming en vermindering van wateroverlast in bijvoorbeeld de Wolfsberg, Voorste Heusden, Wilhelminastraat en waterberging voor de nieuwe wijk Loverbosch op het evenemententerrein. In de komende jaren komt er ook meer aandacht voor het nemen van maatregelen om de gevolgen van hitte en droogte op te vangen.
Sterke lokale economie en mobiliteit	Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Wij besteden hier specifiek aandacht aan in het nieuw op te stellen gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP).
Bruisende en aantrekkelijke kernen	Een nieuw op te stellen centrumvisie, die wij met inwoners en ondernemers gaan maken, wordt richtingbepalend in ons beleid.
	Wij gaan extra investeren in groen waardoor Asten nog meer de uitstraling krijgt van een kwalitatief hoogwaardige woongemeente waar het goed toeven is.
	Ook de Heusdense inwoners zorgen met gemeentelijke ondersteuning voor een toekomstgerichte-, vitale- en realistische dorpsvisie.
	Wij onderzoeken allereerst wat de technische staat / levensduur is van de Schop en de beide gymzalen. Vervolgens onderzoeken we hoe en waar we de (centrale) binnensportaccommodatie voor de toekomst gaan opzetten (PM opgenomen bij nieuwe wensen).

	Om die reden investeren wij in het optimaliseren van schoolomgevingen zoals bij basisschool Voordeldonk.
	Wij zoeken actief de samenwerking op tussen de recreatieve sector, de toeristische sector, de cultuursector en het centrummanagement, zodat in gezamenlijkheid een plan wordt opgesteld waarmee het toerisme in Asten wordt gestimuleerd
Sociaal en gezond	Wij faciliteren vrijwilligers en mantelzorgers actief en zetten in op programma's die dat mogelijk maken.
	Met het project 'Eén tegen eenzaamheid' investeert de gemeente Asten al in de aanpak. Wij willen deze inzet de komende jaren minimaal continueren.
	Gelet op de vergrijzing werken wij actief aan meer preventieve projecten voor ouderen (voeding, beweging), zetten wij het project dementievriendelijke gemeente voort en bekijken wij de mogelijkheden om projecten te initiëren waarin jong en oud met elkaar worden verbonden.
	Wij gaan meer aandacht geven aan gezond sport(beleid), verenigingsleven en cultuur.
	Wij gaan actief aan de slag met de aanbevelingen uit het Sportmanifest.
	Wij gaan ook uitvoering geven aan het Lokaal Preventieakkoord.
Financieel gezond	Waar mogelijk draaien we eerdere lastenverlichting terug.
	Verenigingen gaan OZB betalen zoals een particulier, dit betekent voor hen een lastenverlichting.

Bijlage 2: Nieuwe wensen

Programma 1 Bestuur en Veiligheid

1.1 Uitbreiding formatie handhaving BOA

Wat willen we bereiken?

Met de uitbreiding van de uren op diverse taakvelden wordt maximaal ingezet op leefbaarheid in de openbare ruimte en verhogen van het naleefgedrag. Hiermee wordt de zichtbaarheid van toezicht beter en dit heeft invloed op het veiligheidsgevoel.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Veiligheidsbeleid 2018 – 2022
- Beleidsnota Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027
- Omgevingswet

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Uitbreiding formatie toezicht/ Handhaving BOA Steeds meer handhavingstaken komen bij de gemeentelijke toezichthouder terecht. Dit neemt de komende jaren alleen maar toe zeker nu politie nog meer prioriteiten moet stellen binnen haar takenpakket. Ook op het vlak van leefbaarheid en klachtenafhandeling heeft de BOA een belangrijke rol. De toezichthouders werken samen met de wijkagenten van Asten. Om de inzet van de BOA's effectiever te maken is het verzoek de capaciteit uit te breiden naar 2 fte (dus ½ fte extra). Rijk geeft impuls om extra capaciteit vrij te kunnen maken voor BOA's. Deze decentralisatie uitkering bedraagt voor de gemeente Asten € 31.471,- en wordt verwerkt in de meicirculaire 2022.	2023

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
1. Uitbreiding formatie handhaving BOA + benodigde uitrusting	31.471	31.471	31.471	31.471
Decentralisatie-uitkering voor extra capaciteit BOA	-31.471	-31.471	-31.471	-31.471
Totaal structureel	0	0	0	0

1.2 Veilige publieke taak (VPT)

Wat willen we bereiken?

We willen naar vermogen zorgdragen voor een veilige werkomgeving en een goed gevoel van veiligheid bij de uitoefening van de functie en taken van onze bestuurders en medewerkers. Dit is nodig vanwege de toenemende agressiviteit van de samenleving jegens de overheid.

Relevant is dat we -samen met het Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's)- een onderzoek hebben laten uitvoeren door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CVV) hoe het is gesteld met de ambtelijke weerbaarheid van medewerkers in relatie tot het uitvoeren van werkzaamheden (Thema Veilige Publieke Taak, integriteit en ondermijning).

Het realiseren van weerbaarheid is niet eenvoudig. Veiligheid en het gevoel van veiligheid zijn belangrijke voorwaarden om een functie op een veilige en aangename manier te kunnen doen. Ook in Asten komt veiligheid steeds vaker in het gedrag. Agressie en geweld, ondermijning, maar ook integriteitsvraagstukken, zorgen ervoor dat de druk om medewerkers in de publieke dienstverlening toeneemt. Dit vraagt om een georganiseerde overheid die dit effectief aanpakt.

Uit het onderzoek blijkt dat een samenhangende aanpak nodig is op het gebied van organisatie en communicatie, beleid en protocollen, vaardigheden en competenties, alsmede gebouw en materieel. De uitvoering hiervan gebeurt onder verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris. Nu is vooral van belang om een fundament te creëren waarop verbetering van veiligheid en veiligheidsgevoel kunnen worden gebaseerd. Dit richt zich vooral op huisvesting, organisatie en bedrijfsvoering (zoals trainingen, protocollen e.d.) en inzet van dienstauto's i.p.v. privéauto's.

Hierdoor zetten we een grote stap bij het realiseren van de zogenaamde 'Brabantse Weerbaarheidsnorm', die onlangs door de Commissaris van de Koning van de provincie Noord-Brabant is gelanceerd als (basis)norm voor de bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid. De Commissaris deed een dringende oproep aan alle burgemeesters om zorg te dragen voor een proces dat leidt tot het voldoen aan deze norm.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

N.v.t.

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Aanpassing huisvesting Het gemeentehuis moet worden aangepast gericht op veilige uitoefening van taken op het gebied van Ondermijnende Criminaliteit (verplaatsing teams). Daarvoor zijn enkele kleine verbouwingen nodig.	2022
2. Aanschaf technische voorzieningen Door veroudering, de gevolgen van anders werken (mede door Corona) en veilige publieke taak voor bestuur en organisatie is het nodig om nieuwe (flexibel inzetbare) technische voorzieningen aan te schaffen. Denk daarbij aan discussiesysteem, schermen e.d.). We inventariseren nu de behoefte en mogelijkheden. Zodra de resultaten bekend zijn, nemen we een exacte raming op in de begroting.	2022
3. Aanschaf auto's toezichthouders en handhavers Er worden auto's (elektrisch) aangeschaft om inzet van privéauto's door toezichthouders en handhavers te eindigen. Dit is niet veilig naar de huidige omstandigheden.	2023
4. Overig Daarnaast voeren we tal van andere activiteiten uit gericht op protocollen, vaardigheden, veiligheidsscans en bijbehorende maatregelen van ruimtes, zoals raadzaal (in dialoog met de raad), huisvesting bestuurders en dergelijke. De kosten daarvan hangen af van de conclusies en besluiten daarover. Elke inschatting nu is te willekeurig, reden om P.M. op te nemen.	2023

Wat mag het kosten?

	Nieuwe wensen 2023-2026			
Meerjarenbegroting	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
1. Aanpassing huisvesting	6.900	6.900	6.900	6.900
2. Aanschaf technische voorzieningen	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
3. Aanschaf auto's toezichthouders en handhavers	27.968	27.968	27.968	27.968
4. Overig	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	34.868	34.868	34.868	34.868

Programma 2 Sociaal Domein

2.1 Respijtzorg logeerhuis Plezant

Wat willen we bereiken?

Blijvend investeren in de ondersteuning van mantelzorgers door het realiseren van mogelijkheden tot respijtzorg.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beleidsnota Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027
- Beleidsplan schuldhulpverlening gemeente Asten 2019-2022

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Logeerhuis Plezant Dit is een regionale respijtvoorziening voor mensen met dementie, ter ontlasting van mantelzorgers. Het logeerhuis wordt voor 50% gefinancierd door zorgverzekeraar CZ en voor 50% door de deelnemende gemeenten (Helmond en de Peelgemeenten). Bij de start van het logeerhuis is er een driejarige subsidie toegekend (2018 t/m 2020). Vervolgens is deze subsidie voor 2021 en 2022 opnieuw toegekend. Gasten die éénmaal gebruik hebben gemaakt van deze voorziening, ziet het logeerhuis vaak terug voor een herhaal verblijf of frequent logeren. Om de respijtvoorziening in stand te kunnen houden wordt verzocht om jaarlijks een subsidie van € 9.000,= beschikbaar te stellen.	2023 en verder

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
1. Logeerhuis Plezant	9.000	9.000	9.000	9.000
Totaal structureel	9.000	9.000	9.000	9.000

2.2 Visie op binnensport Asten

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van voldoende sport- en bewegingsaanbod voor alle Astenaren van jong tot oud. Door een integrale benadering wordt duidelijk wie wat doet en hoe er beter kan worden samengewerkt.

Sport- en zwembadcomplex de Schop, de gymzaal aan de Schoolstraat en die van het Varendonck College zijn verouderd. Wij onderzoeken allereerst wat de technische staat / levensduur is van de Schop en de beide gymzalen. Vervolgens onderzoeken we hoe en waar we de (centrale) binnensportaccommodatie voor de toekomst gaan opzetten. Dat doen we samen met de (mogelijke) gebruikers en andere belanghebbenden, dus vanaf het begin samen met Asten.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

N.v.t.

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Maken van een bestuursopdracht.	2022
2. Uitvoeren van een vooronderzoek Vorbereidingskrediet: 150.000 euro. Dit bedrag is een inschatting en is gebaseerd op het vorbereidingskrediet wat is gebruikt bij de realisatie van het nieuwe gemeenschapshuis in Asten. Dit zijn de kosten vanaf de bestuursopdracht tot aan een raadsbesluit over locatie- en scenariokeuze waarin rekening is gehouden met inhuur van een projectleider. Hierin is voorzien in een vergelijkbaar proces als is gelopen bij de werksessies van het gemeenschapshuis, namelijk via diverse werksessies samen met Asten, (potentiële) gebruikers, partners komen tot een visie op binnensport in Asten voor de toekomst en tot een locatie- en scenariokeuze. Tevens is onderdeel een onderzoek naar de technische staat / levensduur van de Schop, de gymzaal aan de Schoolstraat en de gymzaal van het Varendonck college.	2023-2024
3. Raadsbesluit over locatie- en scenariokeuze binnensport Asten.	2023-2024
4. Realisatie van het raadsbesluit Afhankelijk van keuze zijn extra financiële middelen nodig, vooralsnog P.M. geraamd.	Nader te bepalen (afhankelijk van het voor- onderzoek)

Wat mag het kosten?

	Nieuwe wensen 2023-2026			
Meerjarenbegroting	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
4. Realisatie raadsbesluit		P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	0	0	0	0
<u>Incidentele kosten</u>				
2. Uitvoeren vooronderzoek	150.000			
Totaal incidenteel	150.000	0	0	0

Programma 3 Ruimtelijk Domein

3.1 Verduurzaming agrarische sector

Wat willen we bereiken?

De agrarische sector is belangrijk voor Asten. We staan voor de opgave de sector te verduurzamen, meer in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van inwoners. Er gaan heel veel agrarische bedrijven stoppen die een nieuw toekomstperspectief zoeken. De bedrijven die doorgaan zullen hun bedrijfsvoering moeten aanpassen door opgaven vanuit het Rijk met betrekking tot stikstof, water en bodem en de opgave van de provincie met betrekking tot stalaanpassingen voor 2024. Zij zullen gaan innoveren, extensiveren en de bedrijfsvoering richting kringlooplandbouw omvormen. Dit vraagt van de gemeente, meer dan nu, dat er gesprekken met agrariers worden gevoerd over hun toekomst. Deze gesprekken resulteren in deelname aan beëindigingsregelingen, deelname aan gebiedsgerichte aanpakken op buurtniveau, aanpassingen van individuele bestemmingen in een bestemmingsplan of omgevingsplan. Deze gesprekken kunnen ook leiden tot het starten en faciliteren van duurzaamheids- of innovatietrajecten voor een individueel bedrijf of een bepaalde sector.

Vanaf 2020 participeert de gemeente in de Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel (GGA). Hiervoor is tot op heden 0,2 fte benodigd, maar van de betrokken partners wordt in 2022 en 2023 0,6 fte gevraagd. Dit proces zal ook na 2023 doorlopen.

Daarnaast gaat nu ook van start dat de gemeente zal participeren in een traject dat gaat leiden tot één Nationaal Park (nieuwe stijl) voor zowel de Groote Peel als de Deurnsche- en Mariapeel.

De hierboven geschetste ontwikkelingen in het buitengebied vragen op diverse terreinen aanvullende menskracht. Zo begint het aan de voorkant met het voeren van 'keuken-tafel-gesprekken', waarbij direct of indirect ook ondersteuning gewenst is vanuit uitvoering, zoals in beeld brengen en handhaving op het vlak van lege stallen.

Het bovenstaande betekent dat per direct één formatieplaats (1Fte) gewenst en noodzakelijk is om aan de voorkant gesteld te staan voor de opgaven in het kader van de transitie van het buitengebied. Volgens huidige inzichten wordt daarbij gedacht aan een periode van drie jaren. Wat nadrukkelijk niet uit het oog mag worden verloren is de impact die de aanstaande veranderingen in het buitengebied betekenen voor de inzet van medewerkers van de teams Vergunningen en LHV. De hieraan verbonden uren en een vertaling daarvan naar formatie kan op dit moment nog niet worden gegeven maar vraagt wel aandacht.

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Inzet personeel voor verduurzaming agrarische sector	2023-2025

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Inzet personeel voor verduurzaming agrarische sector	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal incidenteel	0	0	0	0

3.2 Doorontwikkeling Energiehuis

Wat willen we bereiken?

We hebben een stevige besparingsambitie op het gebruik van aardgas door woningen: 20% minder in 2030.

Deze ambitie komt voort uit het programma Warmtetransitie dat in december 2021 is vastgesteld. Om dit te bereiken moet 60% van de woningen beter worden geïsoleerd. Aangezien 70% van onze woningen in particulier bezit is moeten veel van onze inwoners zelf aan de slag. Het energieloket: Energiehuis Slim Wonen helpt hen daarbij. Dit loket, dat draait op vrijwilligers met beperkte professionele ondersteuning, is in 2021 en 2022 flink gegroeid en zal in de komende jaren verder groeien en moeten professionaliseren om de hulpvraag van onze inwoners aan te kunnen.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

Het programma Warmtetransitie, vastgesteld in december 2021.
RES 1.0, vastgesteld in december 2021.

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Uitvoeren van de overeenkomst met het energiehuis	2023-2027
2. Uitvoeren van aanvullende lokale activiteiten	2023-2027

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
1. uitvoeren overeenkomst	24.800	29.500	32.100	32.500
2. uitvoeren aanvullende lokale activiteiten	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal structureel	25.800	30.500	33.100	33.500

3.3 Projecten uit: Gemeentelijke rioleringsplan Asten 2021-2025 "onweerstaanbaar Asten" (GRP)

Wat willen we bereiken?

- In de Penningkruid is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. Volgens het GRP 2021-2025 worden grote knelpunten voor 2030 aangepakt om zo klimaatbestendig te worden conform de Toekomstagenda Asten 2030. Het aanpakken van het knelpunt Penningkruid is opgenomen in het GRP voor het jaar 2029.
In de directe nabijheid wordt de locatie van basisschool 't Lover herontwikkeld. Hierdoor is er een kans om werk met werk te maken en het waterprobleem op de genoemde locatie eerder op te lossen. Zover nu bekend wordt het plangebied 't Lover in 2024 herontwikkeld.
- In de riolering voor Rozenstraat 7-15 is veel wortelingroei aanwezig. Reparaties wegen niet op tegen het vervangen van de riolering. Volgens het GRP 2021-2025 wordt bij rioolvervanging tevens het hemelwater afgekoppeld om te komen tot een klimaatbestendig en waterrobuust Asten. In het GRP zijn middelen opgenomen voor het regulier vervangen van riolering en het gelijktijdig afkoppelen van hemelwater.
- In de Julianastraat, Margrietstraat, Hemel en Lienderweg is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. Volgens het GRP 2021-2025 worden grote knelpunten voor 2030 aangepakt om zo klimaatbestendig te worden conform de Toekomstagenda Asten 2030.

Het aanpakken van deze knelpunten is opgenomen in het GRP vanaf het jaar 2026. Het hemelwater wordt vervolgens geborgen in Loverveld (groene gebied bij het evenemententerrein) en vervolgens vertraagd afgevoerd naar de Beekerloop.

4. Het BergBezinkBassin (BBB) Beatrixlaan dient elektromechanisch gerenoveerd te worden. BBB's zijn aangelegd om te voldoen aan de basisinspanning voor rioolstelsels en moeten zodoende in stand gehouden worden. Ze zorgen ervoor dat het overstortwater vanuit de riolering op het oppervlaktewater minder verontreinigd is.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

Het gemeentelijke rioleringsplan Asten 2021-2025 "onweerstaanbaar Asten" (GRP)

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Uitvoeren van aanleg Hemelwaterafvoer (HWA) Penningkruid	2023
2. Uitvoeren van rioolvervanging Rozenstraat 7-15	2023-2024
3. Uitvoeren van Julianastraat, Margrietstraat, Hemel tot Loverveld	2026
4. Uitvoeren van Elektromechanische renovatie BBB Beatrixlaan	2023

Wat mag het kosten?

1. In het huidige GRP is op basis van kengetallen een kostenraming gemaakt. Voor het project Penningkruid aanleg HWA (Hemelwaterafvoer) is voor het onderdeel riolering, in het GRP, een bedrag opgenomen van € 50.000,=. Op basis van een eerste globale kostenraming lijkt dit bedrag voldoende. Gevraagd wordt het bedrag van € 50.000,= uit het GRP beschikbaar te stellen voor deze opgave.

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Uitvoeren van aanleg HWA Penningkruid	50.000			
Dekking uit voorziening riolering	-50.000			
Totaal incidenteel	0	0	0	0

2. Voor dit project is een globale kostenraming opgesteld. De kostenraming is vergeleken met algemene kengetallen. De algemene kengetallen geven weliswaar een lagere raming, maar zijn gebaseerd op grotere verwerkingseenheden. Gevraagd wordt het bedrag van € 55.000,= uit het GRP beschikbaar te stellen voor deze opgave.

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Uitvoeren van rioolvervanging Rozenstraat 7-15	55.000			
Dekking uit de voorziening riolering	-55.000			
Totaal incidenteel	0	0	0	0

3. In het huidige GRP is op basis van kengetallen een kostenraming gemaakt. Voor het project Julianastraat, Emmastraat, Hemel, Margrietstraat, Laurierstraat, Dalkruid tot

Loverveld is voor het onderdeel riolering, in het GRP, een bedrag opgenomen van ongeveer € 2,1 miljoen. Dit is excl. herinrichtingskosten en bodemsanering. Dit moet nog nader gecalculeerd worden.

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
Incidentele kosten				
1. Uitvoeren van knelpunten Julianastraat, Margrietstraat, Hemel tot Loverveld				P.M.
Dekking uit voorziening riolering				P.M.
Totaal incidenteel	0	0	0	0

4. In het huidige GRP zijn kosten opgenomen voor reguliere elektromechanische vervanging.

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
Incidentele kosten				
1. Elektromechanische renovatie BBB Beatrixlaan	35.000			
Dekking uit voorziening riolering	- 35.000			
Totaal incidenteel	0	0	0	0

3.4 Opknappen Burgemeester Ploegmakerspark

Wat willen we bereiken?

- Opknappen/herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark: Het opknappen van dit park zodat het mooier wordt, multifunctioneler en beter aansluit op het centrum. Deze wens is eerder uitgesproken door de raad maar i.v.m. de bezuinigingen doorgeschoven naar 2025. Omdat we nog niet precies weten wat we met het park kunnen en willen is in 2022 reeds een voorbereidingskrediet € 50.000,= aangevraagd voor 2025, deze aanvraag willen we in combinatie met de centrumvisie starten in 2023.
- Voor de daadwerkelijke inrichting van het Burgemeester Ploegmakerspark zal een uitvoeringskrediet benodigd zijn. Vooralsnog staat deze op P.M.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Opknappen/herinrichten Burg. Ploegmakerspark (uitvoeringskrediet)	2026

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
2. Opknappen/herinrichten Burg. Ploegmakerspark (uitvoering)		P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	0	P.M.	P.M.	P.M.
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Opknappen/herinrichten Burg. Ploegmakerspark (voorbereiding)	50.000			
Totaal incidenteel	50.000	0	0	0

3.5 Uitvoering van de visie over evenemententerrein 't Loverveld en omgeving

Wat willen we bereiken?

Voor het evenemententerrein 't Loverveld en omgeving wordt een visie opgesteld. Het park heeft veel potentie op het gebied van onder andere natuur, klimaatadaptatie en recreatie. De visie biedt een goede basis het park duurzaam te behouden. Na het opstellen van de visie is het wenselijk de maatregelen ook uit te kunnen voeren.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

Het gemeentelijke rioleringsplan Asten 2021-2025 "onweerstaanbaar Asten" (GRP).

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Voorbereiden van uitvoerende maatregelen evenemententerrein 't Loverveld e.o.	2023
2. Uitvoeren van maatregelen evenemententerrein 't Loverveld e.o.	2024

Wat mag het kosten?

Op dit moment is nog onduidelijk wat de kosten voor de uitvoering zijn. Een onderdeel van het opstellen van de visie is het opstellen van een (gefaseerd) uitvoeringsplan inclusief een kosteninschatting. Naar verwachting wordt het totale plan inclusief financiële doorkijk begin 2023 aan de raad aangeboden. Wenselijk is de eerste fase in 2024 uit te voeren. Om dit mogelijk te maken moeten de voorbereidingen hiervoor starten in 2023. Voor de voorbereiding is het wenselijk een bedrag van € 20.000,- te reserveren. Voor de uitvoering vooralsnog een P.M. post opnemen.

De kosten voor de uitvoering kunnen via diverse budgetten en/of projecten worden gedekt. De verwachting is echter dat niet alle kosten hiermee zijn afgedekt. Hiervoor zal dit extra krediet worden aangevraagd (nu P.M.).

	Nieuwe wensen 2023-2026			
Meerjarenbegroting	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
2. Uitvoering werkzaamheden evenemententerrein (fase 1)		P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	0	0	0	0
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Voorbereidingskosten uitvoering evenemententerrein	20.000			
Totaal incidenteel	20.000	0	0	0

3.6 Aanpassen openbaar gebied school Voordeldonk

Wat willen we bereiken?

Vanuit het Strategische Huisvestings Programma (SHP) wordt de school aan de Voordeldonk vernieuwd. Ook het openbaar gebied moet worden aangepast. Middels een voorbereidingskrediet wordt nu een plan uitgewerkt. Bij de uitwerking van het plan wordt ook het naastgelegen maisveld betrokken. Hierdoor is het mogelijk het fietsverkeer en de voetgangers nog beter te scheiden van het autoverkeer. Medio 2022 is dit plan gereed.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

N.v.t.

Activiteiten en planning

Medio 2022 is het ontwerp voor de openbare ruimte inclusief een kostenraming gereed. Deze zal eind 2022 voor akkoord worden aangeboden aan de gemeenteraad. De uitvoering zal zijn na de bouw van de school (2024) plaatsvinden, de voorbereidingen starten in 2023.

Activiteit	Planning
1. Aanpassen openbaar gebied aan Voordeldonk	2023

Wat mag het kosten?

	Nieuwe wensen 2023-2026			
Meerjarenbegroting	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
1. Openbaar gebied Voordeldonk		P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	0	0	0	0

Voor het voorbereidingskrediet is eerder al € 50.000,= beschikbaar gesteld. In het raadsvoorstel / Begroting 2023 zal het projectkrediet worden aangevraagd.

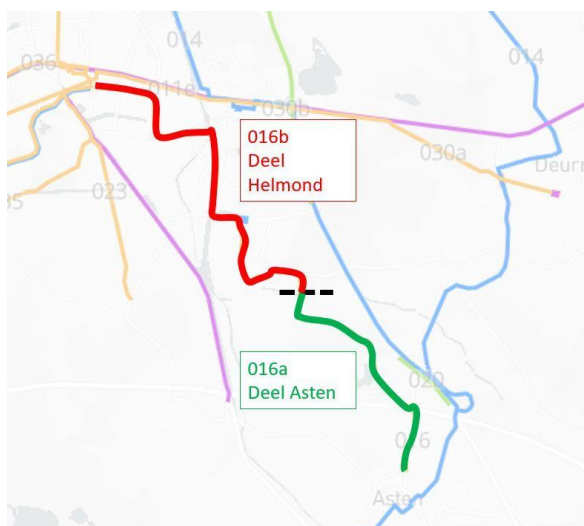
3.7 Veilige fietsverbinding naar bedrijventerrein Zuid-Oost Brabant in Helmond

Wat willen we bereiken?

In de regio Zuidoost-Brabant werken 21 gemeenten samen aan slimme mobiliteitsoplossingen. Binnen de Bereikbaarheidsagenda ZO Slim Bereikbaar zijn diverse projectfiches opgenomen die inzetten op het verbeteren van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid in de regio. De fietsroute 'Asten – Helmond' is hierin opgenomen en bestaat uit deel a en deel b, respectievelijk het deel op grondgebied van de gemeente Asten tot aan het Bedrijventerrein Zuid-Oost Brabant in Helmond (BZOB) en het deel op grondgebied van

de gemeente Helmond dat voert vanaf het BZOB naar het Centraal Station in Helmond. Ook in ons Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan hebben wij deze fietsroute aangemerkt als regionale fietsverbinding waarbij het van belang is dat fietsers een veilige route geboden wordt. Echter, op twee onderdelen van deze fietsverbinding ontbreekt een veilige fietsvoorziening, te weten op de Kranenvenweg tussen het gedeelte Marialaan – Dionysiusstraat en tussen de Oostappensedijk en het BZOB Helmond. Wij willen in samenwerking met de gemeente Helmond veilige fietsvoorzieningen realiseren op deze twee onderdelen.

De gemeente Helmond is partner in dit project. De gemeente Helmond start in 2022 met een tracéstudie waarin zowel deel a op grondgebied van de gemeente Asten tot aan het BZOB en deel b vanaf het BZOB naar Centraal Station Helmond wordt meegenomen. Op basis van de resultaten uit de tracéstudie wil de gemeente Helmond in 2023 starten met de projectvoorbereidingen. Gemeente Helmond heeft de uitvoering gepland in 2024 – 2025. Wij willen aanhaken bij de planning van de gemeente Helmond en hen opdracht geven om het tracé op Astens grondgebied mee te nemen in de tracéstudie in 2022, de voorbereidingen in 2023 en de uitvoering in 2024-2025. Het resultaat van de tracéstudie wordt in het 3e / 4e kwartaal 2022 verwacht en bevat een kostenraming. Voor nu voeren wij dit project op als P.M.

Projectfiche 016b fietsverbinding Asten-Helmond - ZO Slim Bereikbaar

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Bereikbaarheidsagenda ZO Slim Bereikbaar.
- Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan gemeente Asten 2016.

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Opstarten projectvoorbereidingen	2023
2. Uitvoering project	2024 - 2025

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
2. Uitvoering project		P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	0	0	0	0
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Opstarten projectvoorbereidingen	P.M.			
Totaal incidenteel	0	0	0	0

3.8 Inventarisatie en onderhoud wegmarkeringen

Wat willen we bereiken?

Wegmarkeringen hebben een bepalende rol in het verkeersveilig geleiden van verkeerdeelnemers. Kantmarkeringen zorgen voor extra zicht op een donkere weg en haaiantanden duiden voorrangregels aan. Asten heeft geen structurele aanpak als het gaat om het onderhouden van deze wegmarkeringen. Ze worden wel meegenomen bij andere grootschalige asfaltonderhoudswerkzaamheden of nieuwe projecten. Op meerdere plaatsen waar geen projecten of asfaltonderhoud gepland staat beginnen de markeringen er slecht (niet goed zichtbaar) uit te zien. Deze markeringen zijn toe aan onderhoud om de veiligheid te kunnen waarborgen.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan gemeente Asten 2016.
- Toekomstagenda Asten2030.

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Inventarisatie areaal wegmarkeringen	2023
2. Budget om wegmarkeringen in areaal te onderhouden.	2023

Wat mag het kosten?

Voor het opstellen van inventarisatie op kaart van de stand van wegmarkering in 2023 € 20.500,= opnemen. Volgend jaar op basis van de inventarisatie beoordelen wat aanvullend wenselijk is. Een groot deel van het markeringsonderhoud betreft specialistisch werk wat moet worden uitbesteed aan een gespecialiseerde aannemer.

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
2. Onderhouden wegmarkeringen		P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	0	0	0	0
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Inventarisatie	20.500			
Totaal incidenteel	20.500	0	0	0

3.9 Mensgericht verkeersbudget

Wat willen we bereiken?

Landelijk onderzoek en het Strategisch plan verkeersveiligheid 2030 (SPV) van het Rijk geven aan dat het in het kader van verkeersveiligheid, naast handhaving en infrastructurele maatregelen, minstens net zo belangrijk is aan de slag te zijn en blijven met gedragsbeïnvloeding. Educatie is, zoals ook in het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan 2016 (GVVP) beschreven, essentieel om kundig en bewust aan het verkeer deel te kunnen nemen. Helaas is de plaatselijke vrijwillige afdeling van Veilig Verkeer Nederland (VVN) er in 2020 mee gestopt waardoor er vanuit die zijde geen verkeerseducatieve activiteiten meer plaatsvinden. Dit bleek ook uit de in 2021 uitgevoerde tussentijdse evaluatie van ons GVVP, opgesteld door Accent Adviseurs, waarin geadviseerd werd meer geld te reserveren voor deze projecten.

In 2018 en 2019 (voor corona) heeft Asten het nodige gedaan aan gedragsbeïnvloeding bij projecten op het gebied van verkeer. De vrijwilligers van VVN maar ook de gemeente Asten voerden jaarlijks voor 20 tot 30 duizend euro aan mensgerichte verkeersprojecten en activiteiten uit. Door corona is dit grotendeels stil komen te liggen. De middelen werden voor een groot deel gesubsidieerd door de provincie. De provincie levert vanaf 2022 een kleinere bijdrage. Waar de gemeente eerst 80 procent subsidie per project kon ontvangen is dit nu 50 procent. Structureel is er in de primitieve begroting € 6.480,= opgenomen.

In de praktijk resulteert dit erin dat wij in 2022 hiermee enkel ons "basispakket" op scholen aan kunnen bieden. Dit gaat om de BVL (Brabants VerkeersveiligheidsLabel) en Totaly Traffic (welke beide een verkeerseducatieprogramma omvatten op middelbare school en basisschool). Het afgelopen jaar hebben we bij aanvragen voor ondersteuning bij verkeersprojecten nee moeten verkopen door een gebrek aan middelen.

We willen dit basispakket graag ophogen om meer projecten uit te kunnen voeren. Dit heeft een positief effect op de bewuste en veilige deelname aan het verkeer. In het kader van de SPV zijn wij bezig met het opstellen van het lokaal uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid en een adviesbureau heeft een risicoanalyse gemaakt op basis van de verkeersdata. Hier springen 3 groepen uit die een verhoogd risico hebben op een onveilige verkeersdeelname (jonge bestuurders, oudere fietsers en fietsers in het algemeen). Bewezen is dat gedragsbeïnvloedingprojecten dit risico aanzienlijk kan inperken.

Voor de groep jonge bestuurders en kwetsbare jonge fietsers voeren we middels educatie op scholen projecten uit. De groep oudere fietsers komt helemaal niet aan bod. Deze groep wordt door de vergrijzing steeds groter en behoort inmiddels tot de grootste doelgroep eenzijdige ongevallen, veelal e-bike gerelateerd. In het kader van het mobiel houden van de kwetsbare deelnemers hebben deze projecten ook raakvlak met het sociaal domein.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) gemeente Asten 2016
- Toekomstagenda Asten 2030.
- Tussentijdse Evaluatie GVVP 2021.
- Strategisch plan verkeersveiligheid 2030.

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Verhoging budget	2023 e.v.

Wat mag het kosten?

Gevraagd wordt om een structurele ophoging van € 8.520,= naar € 15.000,=. Op basis van de tarieven is een ideaal wensenlijst voor de verkeersprojecten opgesteld en een

tussenvariant waarmee we het basispakket upgraden. Dit is hetgeen noodzakelijk is voor de gestelde doelen uit ons GVVP 2016 en aansluitend op de risicoanalyse en het SPV. De gevraagde ophoging is gebaseerd op het minimaal noodzakelijke.

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
1. Projecten GVVP Mensgericht	8.520	8.520	8.520	8.520
Totaal structureel	8.520	8.520	8.520	8.520

3.10 Opstellen visie en beleid elektrisch laden

Wat willen we bereiken?

We willen dat Asten meebeweegt met de landelijke ontwikkelingen op het gebied van elektrisch vervoer. Om hiertoe te komen moeten wij een breed gedragen beleid opstellen waarin met zoveel mogelijke stakeholders is gekeken naar de aanpak. Dit vergroot het draagvlak om de benodigde transitie vorm te geven.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Tussentijdse evaluatie GVVP 2016 (2021).
- Omgevingsvisie.
- Toekomstagenda Asten 2030.
- Nationale agenda Laadinfrastructuur

Activiteiten en planning

In 2021 heeft Accent Adviseurs een tussentijdse evaluatie van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2016 uitgevoerd. Hieruit komt naar voren dat de ontwikkelingen op de vervoersmarkt vragen om een visie en beleid vanuit de gemeente.

Asten beschikt over plaatsingsbeleid voor elektrische laadvoorzieningen in de openbare ruimte opgesteld in 2018. Dit beleid willen wij actualiseren. Daarnaast willen we een overkoepelende visie en beleid opstellen hoe Asten de komende 5 jaar stappen gaat zetten op het gebied van deze transitie op de vervoersmarkt.

Dit gaat gepaard met participatie om de inwoners mee te nemen bij de veranderingen en het voor de inwoners haalbaar en toegankelijk te maken. Ten behoeve van de thema's duurzaamheid, inclusiviteit en vitale democratie.

Activiteit	Planning
1. Opstellen visie en beleid elektrisch laden.	2023
2. Uitvoeren van beleid en visie elektrisch laden.	2024-2029

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
2. Uitvoeren van beleid en visie elektrisch laden		P.M.	P.M.	P.M.
Totaal structureel	0	0	0	0
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Opstellen visie en beleid elektrisch laden	12.000			
Totaal incidenteel	12.000	0	0	0

3.11 Korte termijn maatregelen A2 randweg

Wat willen we bereiken?

De verkeerscongestie op de A2 Randweg Eindhoven vormt een urgent probleem. Al in 2025, vijf jaar eerder dan voorzien in het Nederlands Regionaal Model (NRM), zal de groei van het autoverkeer hier leiden tot structurele filevorming. Dit zet de bereikbaarheid en leefbaarheid van de regio onder druk en leidt tot structurele economische verlieskosten (raming Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse (NMCA): € 75 miljoen per jaar). Daarom is een pakket aan kortetermijnmaatregelen ontwikkeld, waarmee het 'kantelpunt', het moment waarop structurele filevorming ontstaat, te verschuiven van 2025 richting 2030-2035. De kracht van het pakket is mede gelegen in de samenhang tussen maatregelen die zich richten op de vraagzijde van de mobiliteits-problematiek (zoals de werkgeversbenadering) en maatregelen die zijn gericht op de aanbodzijde (zoals fietsroutes en het met kleine inframaatregelen verbeteren van de doorstroming).

Het pakket, ter grootte van € 185 miljoen, vormt een betekenisvolle eerste stap van de beoogde mobiliteitstransitie en is als zodanig ook opgenomen als onderdeel van het totaalvoorstel richting BO-MIRT*. Daarbij is de inzet om de kosten als volgt te verdelen: rijk 25%, provincie 25% en regio 25%. Qua uitvoering (in tijd en aanwending middelen) wordt prioriteit gegeven aan de onderdelen die het meest bijdragen aan de beoogde mobiliteitstransitie, namelijk de mobiliteitshubs met bijbehorende (snel)fietsroutes en OV-verbindingen. Voor de resterende 25% van de benodigde middelen worden de kansen op medefinanciering vanuit de bredere regio (die immers meeprofiteert van de effecten van de maatregelen) en het bedrijfsleven onderzocht.

Uitgaande van de bovengenoemde verdeelsleutel is de financieringsopgave van het korttermijnpakket (KT) A2 Randweg Eindhoven voor de regio € 46,25 miljoen. Dit bedrag is in lijn met het voorstel dat op 11 januari 2022 vanuit het Programmteam Bereikbaarheidsagenda is gedaan aan het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit MRE.

*BO MIRT is de afkorting voor het bestuurlijke overleg dat Rijk en regio hebben over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Propositie KT-pakket A2 Randweg BO-MIRT
- Voorstel kostenverdeling regionale bijdrage A2 Randweg
- Toelichting besluitvorming regionale bijdrage KT-maatregelen A2 Randweg

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Gemeentelijke bijdrage aan KT-maatregelen A2 randweg	2023

Wat mag het kosten?

	Nieuwe wensen 2023-2026			
Meerjarenbegroting (nieuwe wensen) (-) = nadeel (+) = voordeel	2023	2024	2025	2026
<u>Incidentele kosten</u>				
1 Bijdrage gemeente Asten aan KT-maatregelenpakket A2 randweg	P.M.			
Totaal incidenteel	0	0	0	0

Programma 4 Economie en financiën

4.1 Werkbudget Recreatie & Toerisme

Wat willen we bereiken?

Recreatie en toerisme is een belangrijke (economische) pijler in onze Toekomstagenda Asten 2030. Het toeristisch-recreatieve voorzieningenniveau levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en de vrijetijds mogelijkheden van inwoners en bezoekers en vormt een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor nieuwe ondernemers. Om deze voorzieningen op kwalitatief niveau te krijgen en te houden, is een actualisatie van het huidige uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme nodig. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit een meerjarenplan met projecten en een jaarlijks werkbudget waarmee we nieuwe ontwikkelingen en activiteiten kunnen stimuleren en (helpen) uitvoeren. Het nieuwe uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme is een van de benoemde pijlers in de vastgestelde 'Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties'. Daarmee brengen we in beeld hoe de sector ervoor staat en wat de belangrijkste opgaven zijn.

Ook is het wenselijk om een nieuwe subsidieregeling voor toeristisch-recreatieve evenementen op te nemen in het Subsidieprogramma Toerisme & Recreatie. In het verleden is hierop bezuinigd waardoor enkele grotere evenementen zijn weggefallen. Dit terwijl de gemeente Asten gebaat is bij aansprekende toeristisch-recreatieve evenementen.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties
- Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030
- Marketing voor de Peel
- Toekomstvisie Asten 2030.
- Economische agenda De Peel 2022/2027
- Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2007-2010

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1 Actualiseren uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme	2022-2023
2. Nieuwe subsidiemogelijkheden opnemen in het Subsidieprogramma Toerisme & Recreatie ten behoeve van evenementen.	2022
3. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme	2023 en verder

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Structurele kosten</u>				
2. Subsidiemogelijkheden evenementen in Subsidieprogramma Toerisme & Recreatie	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
3. Werkbudget recreatie en toerisme	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal structureel	20.000	20.000	20.000	20.000

4.2 Economische agenda de Peel, Centrumprogramma, regionaal bedrijventerrein

Wat willen we bereiken?

Economie houdt niet op bij de gemeentegrens. Met de economische agenda in de Peel willen we nieuw elan geven aan onze regionale samenwerking. We streven naar economische ontwikkeling in de regio, waarin we rekening houden met de brede welvaart en de omgeving. De agenda moet leiden tot (1) een verdieping en verbreding van onze regionale economische structuur, (2) De Peel als proeftuin voor vernieuwing in Brainport en (3) het op orde hebben van de ruimtelijke randvoorwaarden zoals vestigingsklimaat en infrastructuur.

We streven naar de ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein in De Peel. Een nieuw regionaal bedrijventerrein versterkt de economische positie van de Peel en vergroot de werkgelegenheid.

We werken aan een gastvrij, fijn en sfeervol centrum waar inwoners en bezoekers elkaar in een gemoedelijke sfeer kunnen ontmoeten. Via een nieuw op te stellen Centrumprogramma werken we de komende jaren aan concrete projecten om het centrum van Asten nog sterker te maken.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstvisie Asten 2030
- Economische Agenda De Peel 2022-2027
- Visie bedrijventerreinen Asten-Someren 2009-2023
- Structuurvisie bedrijventerreinen 2012
- Bedrijventerreinenprogrammering De Peel 2020
- Centrumvisie 2007
- Omgevingsvisie

Activiteiten en planning

Activiteit	Planning
1. Samen met de andere Peelgemeenten zijn we een traject gestart om te komen tot een nieuw, regionaal bedrijventerrein in de Peel. Een dergelijk traject vraagt om een toegewijde organisatie, die goed moet worden ingericht. Dit vraagt om een incidentele investering van alle gemeenten.	2023

Wat mag het kosten?

Meerjarenbegroting	Nieuwe wensen 2023-2026			
	2023	2024	2025	2026
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Regionaal bedrijventerrein De Peel	300.000		0	
Totaal incidenteel	300.000	0	0	0

4.3 Evalueren blauwe zone

Wat willen we bereiken?

Het centrum van Asten ontwikkelt zich voortdurend. Asten gaat aan de slag met een nieuw centrumplan. Hierop voorbereidend en om mee te bewegen met de landelijke mobiliteitstransitie en de visie op parkeren adviseert de tussentijdse evaluatie van ons Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2016 (2021) een onderzoek uit te voeren naar het functioneren van de blauwe zone en het gebruik van parkeervakken in en rondom het

centrum. Deze cijfers willen wij mee kunnen nemen bij de onderzoeken en projecten voortvloeiend uit het centrumplan.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan gemeente Asten 2016 (GVVP).
- Tussentijdse Evaluatie GVVP 2016 (2021).
- Omgevingsvisie.
- Toekomstagenda Asten 2030.
- Centrumvisie 2007.

Activiteiten en planning

Uitvoeren van een onderzoek naar het gebruik en functioneren van de blauwe zone en het centrum parkeren in relatie tot de parkeernota 2016. Dit doen we door middel van tellingen en interviews met gebruikers, ondernemers etc. in het kader van vitale democratie.

Activiteit	Planning
1. Uitvoeren onderzoek blauwe zone en centrum parkeren	2023

Wat mag het kosten?

	Nieuwe wensen 2023-2026			
Meerjarenbegroting	2023	2024	2025	2026
<u>Incidentele kosten</u>				
1. Evalueren blauwe zone	7.000			
Totaal incidenteel	7.000	0	0	0

Bijlage 3: Overzicht Reserve eenmalige bestedingen

Stand Reserve Eenmalig Bestedingen					
	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo 1-1-2022	6.332.190	3.018.989	1.361.669	437.349	377.349
Claims tlv Reserve eenmalige bested. voorgaande jaren	-5.794.412				
Resultaat jaarrekening 2021	2.063.728				
Mutaties Begrotingen					
<u>Begroting voorgaande jaren</u>					
Innovatiehuis projecten (formatie)	-38.500	-38.500			
Aanpak illegale bewoning	-150.000				
Toerisme en recreatie	-14.675				
Kleine burgerinitiatieven	-20.000				
<u>Meerjarenbegroting 2022-2025</u>					
Vervanging drie aanhangers UDAS	-7.500				
Juridische werkzaamheden damocles casuïstiek	-12.000				
Promotiebudget 50 jarig bestaan de Schop	-2.500				
Reconstructie provinciale weg N279	-92.434				
Toekomstbestendig zaakstelsel	-58.000				
Afopen algemene reserve grondbedrijf naar reserve eenmalige bestedingen	1.000.000				
Burgerinitiatieven Herinrichting Vorstermansplein en Processiepark Ommel	-100.000	-100.000			
Opknappen / herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark		-50.000			
Groene inkom Heesakkerweg				-60.000	
Tekort (meerjaren) Begroting 2022	-84.583				
Gezond in de Stad	-4.400				
Overige toevoegingen aan Reserve	39.075				
Geactualiseerd saldo	3.055.989	2.830.489	1.361.669	377.349	377.349
Mutaties Turap voorjaar 2022					
Extra budget voor viering 50 jarig bestaan de Schop	-2.000				
Saldo ná Turap voorjaar 2022	3.053.989	2.830.489	1.361.669	377.349	377.349

Stand Reserve Eenmalig Bestedingen					
	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo ná Turap voorjaar 2022	3.053.989	2.830.489	1.361.669	377.349	377.349
<u>Mutaties Voorjaarsnota 2023</u>					
<u>Autonome ontwikkelingen</u>					
Visie op binnensport Asten (voorbereidingskrediet)		-150.000			
Uitbreiding uren ivm omgevingswet		-319.320	-319.320		
Uitbreiding uren ivm versnellingsagenda		-105.000	-105.000		
Omgevingswet (o.a. opstellen omgevingsplan, opleiding, ICT voorzieningen, inzet specialisten en aanpassen werkprocessen)		-500.000	-500.000		
Participeren in gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel	-35.000	-35.000			
<u>Nieuwe wensen</u>					
Voorbereidingskosten uitvoering evenemententerrein		-20.000			
Onderhoud wegmarkeringen		-20.500			
Opstellen visie en beleid m.b.t. elektrisch laden		-12.000			
Ontwikkeling nieuw regionaal bedrijventerrein De Peel		-300.000			
Evalueren blauwe zone		-7.000			
Saldo ná Voorjaarsnota 2022	3.018.989	1.361.669	437.349	377.349	377.349